

Magaaladao oowuxuu dadka ku waacdiyey

Batla hore rebelo!

**Behile tarmelo ea hao hoele sopholosi u pholositsoe
iŝŝito tsa hao li lebetsoe meo tŝepisa ho ba le uena ka
mehla eohle?**

**“Cusubi ay samada ka soo degto ... waxay noqon
doontaa wakhtiga utopian ee nabadda dhulkagu
dambaysta tani weligeed way ahaan doontaa iyadoo
Ciise uu xukumo.” (Ihaia 11:8, 9)**

Pholosei

Bob Thiel, Ph.D.

Magaaladao o'uxuu dadka ku waadiyey Batla hore rebelo!

Pholosei Bob Thiel, Ph.D.

Rurariusq anwanpas ©2016/2017/2018/2019/2022 qellqam niwanchik liuswi. Pampachakuyunintaqa 1.5. banchik liuswi huchap akurun Doonda in lagu caawiso soo celinta mana huchallikuq runaqa. 1036 W. Grand Avenue, Grover Beach, Kalifornië, 93433, U.S.A. ISBN: 978-1-940482-09-5.

Ke hobane`ng ha moloko oa batho o siboa ho rarolla mathata a oona?

Kei te mohio koe ko nga mea tuatahi me nga mea whakamutunga e whakaatu ana i te Paipera i kauwhautia E Ihu mo te awangawanga magaaladao o'uxuu dadka ku waadiyey?

Ueet u dat die koninkryk van God die klem was van die apostels en die eerste was daarop gevolg het?

Na 'muso oa Molimo ke mo'ho oa Jesu? Na 'muso oa Molimo Jesu o phela bophelo ba hae ka ho rona hona joale? Na 'muso oa Molimo ke mo'futa o itseng oa 'muso oa sebele o tlang? Na u tla lumela seo Bible e se rutang?

He aha te rangatiratanga? He Aha te Rangatiratanga o te Atua? Eaha ta te Biblia e haapii? He aha ta te ekalesia karaitiana early e haapii?

Bese? u dat die einde nie kan kom voordat die Koninkryk van God as 'n getuenis aan die wêreld verkondig is nie?

Senepa se sekoahelong se ka pele se bontša konyana e paqame le phiri joalokaha e qapiloe ke Burdine ta me Whakaipoipo. Senepa se sekoahelong se ka morao ke karolo ea moaho oa pele oa Kereke ea Molimo Jerusalem e nkuoeng ka 2013 ke Dr. Bob Thiel.

HILGŠEPO

- 1. feletšeng hore ubophelo bo feleng
leholimong?**
- 2. Kerekele moaho ereke ke batho bohlokoa?**
- 3. Lumelang ba le likopano tsa alumeli ling tsa
mantš ikopano?**
- 4. matla horeu fumane kereke e lumelang
cdebeleng?**
- 5. Itlhalise ho arutitšea hore a tsebe ka
tumelo ea hao bobeli oa kereke ke ho ruta**
- 6. Phela ka melao ea utloisisa ho bohlokoa
naholo ho pheleng bopheloba...**
- 7. Molemo oaho ruta oa hokholisa**

Holisaka khōloea holōka

1. feletseng hore ubophelo bo feleng leholimong?

Kay pachaga imaymana sasachakuykunapin tarikun.

Achka runakunam yarqaymanba kachkanku. Achka runakunam sarunchasqa kachkanku. Askha runakunam wacheha kaypi tarikunku. Achka nacionkunam llumpayta manukuchkanku. Wasakunaga, manaraq naqeq wasakunapas, abusowanmi tarikunku. Drogakunawan mana atipachikuq onqoykunam askha doctorkunata llakichin. Hatun industria llaqtakunapiqa waspa llumpay qhillichasqam kachkan, chaymi mana allinchu kanman. Imaymana politicokunam guerrata amenazanku. Terroristakunaga atakasqankuqa hinallan pasachkan.

¿Atinmanchu kay pachapi umalliqkuna runakunaga sasachakuyninikunata allichayta?

Achka runakunam chaynata piensanku.

Musug Agenda Universal nisqa

25 p'unchay setiembre killapi 2015 watapi, Vaticano suyupi papa Franciscoq hatun rimaynin qhepaman, Naciones Unidas (ONU) nisqapi 193 nacionkuna votarqanku "17 Objetivos de Desarrollo Sostenible" nisqa kamachikuykunata hunt'anankupaq, chaytan wakin kutipi suticharqanku Mosoq Agenda Universal nispa. Kaypin kachkan ONUpa 17 metakuna:

Meta 1. Tukuy inapi wacheha kayta tukuchina

Meta 2. Yarqayta tukuchina, mikunakunata paktachina, alli mikuykunata paktachina, shinallatak wiñaypak chakra llankaykunata ñawpachina

Meta 3. Allin kausayta qhawarina, tukuy edadpi tukuytaq allin kausayta kallpachana

meta 4. Tukuy runakunapak, pakta pakta alli yachaykunata rikushpa, tukuy kawsay yachaykunata tukuykunapak ñaupakman pushana

meta 5. Warmi-qhari kaqlla kayman chayana, tukuy warmikunata, warmi wasakunata ushayta charina

meta 6. lapa runakunapaq yakupas, chuya yakupas kananpaq, allinta qawarina

meta 7. lapa runakunapaq mana qullqillapaq, hapipakunapaq, takyasqa, kunan pacha kallpayuq kanankupaq qawarina

meta 8. Promover sustento, inclusive y sostenible economía, llank'ay hunt'asqa hinallataq ruruchiq hinallataq llapanpaq allin llank'ay

meta 9. Infraestructura resiliente nisqa hatarichina, industrialización inclusiva y sostenible nisqa puririchina, musuqyachiykunata kallpanchana

meta 10. Mamallakta ukupi, mamallaktapurapi mana pakta pakta kawsayta pishiyachina

meta 11. llaqtakunata, runakunapa biyasqankunatapapas llapanpaq, mana imamanta manchakuspa, allin takyasqa, takyasqa kananpaq

meta 12. Sustentable consumo y patrones de producción nisqakunata qhawarina

meta 13. Utqaylla ruwaykunata ruwana pacha tikrayta, chaymanta imakunachus ruwakusqanmanta ima atipanapaq

meta 14. Mama quchakunata, mamaquchakunata ima,

wiñaypaq wiñananpaq waqaychaspa, allinta apaykachaspa ima

meta 15. Allpapi kawsak ecosistemakunata paktachina, kutin tikrachina, ñauspakman pushana, sachakunata alli alli kamachina, ch'in pampakunata makana, shinallatak allpakuna waqlliyta sayachina, kutin tikrachina, shinallatak biodiversidad chinkachiyta sayachina

meta 16. Hawka kawsaypi kawsak, tukuylla kawsak ayllullaktakunata wiñachinapak, tukuykunapak justiciaman yachachina, tukuy patakunapi alli, kullkiwan, tukuykunapak wasikunata hatariquina

meta 17. Ruway ñankunata sinchiyachina, shinallatak tukuy pachapi yanapanakuykunata kawsarichina, wiñay wiñarispak

Kay agenda nisqa 2030 watabakama hunt'asqa kanan, chaymantataqmi sutichasqa Agenda 2030 de Desarrollo Sostenible nisqa. Runa kay unqaykunata allichayta munan, kamachiywan, yachachiywan, chantapis cooperación internacionalwan, interreligiosowan ima. Achka imakuna munasqan allin kaptinpas, usakin ruwasyninkuna, imakuna munasqanpas mana allinchu (cf. Génesis 3:5). Kay agenda, hinallataq, tupañmi Papa Franciscoq laudato Si enciclica nisqawan.

"Mosoq Agenda Universal" nisqatan sutichasunman "Mosoq Agenda Católica" nispa, "católica" nisqa siniqua "universal" ninanmi. Papa Francisco sutichasqa chay adoptacionta de la Nueva Agenda Universal "huk importante señal de la esperanza".

ONUpa rimanakusyninpa qatbiquin hinan, 2015 watapi diciembre killapi Paris llaqtapi huñunakuy karka (oficialmente sutichasqa 21a Conferencia de las Partes del Convenio Marco de la ONU sobre el Cambio Climático). Papa Franciscopas alabarqanmi huk nacionkunapi

acuerdo ruwasqankuta, hinaspan nacionkunata yuyaycharqan "sumaq ñanta qatikunankupaq, hinallataq sapa kutilla wiñaq huk sonqolla kanankupaq", nispa.

Kay pachapi yaqa llapan nacionmi acuerdo de Paris nisqa acuerdokunata ruwarqanku, chay acuerdokunaga karqan metas ambientales específicas nisqakunan, qolqemanta compromiskunayoq ima. (Chaymanta EEUU umalliq Barack Obama firmarqan huk documentota EEUU.-ta kayman comprometenapq 2016 watapi, ichaqa 2017 watapi, EEUU. umalliq Donald Trump nirqa Estados Unidos MANAM chaskinqachu rimanakusqa Paris acuerdokunata. Kaymi hatarichirqa internacional piñakuyta hinaspa yanaparqa EEUU.-ta sapaqchayta). Europamanta hinallataq askha pachakunamantapas.) Papa Francisco qhepamanni nirqan runa kayqa "uraykunqa" sichus mana ruwanmanchu cambionkunata pachawan tupaq chayqa.

Manaña pipas munanchu qhilli wasyata samayta, yarqaymanta, wakcha kayta, chinkanapq, hukkunatapas, érunakuna kallpachakusqankuqa Naciones Unidas nisqapa 2030 watapi agendanpa metasninkuna hinaspa/utaq Paris acuerdokuna allichanqachu runapa sasachakuyninkunata?

Naciones Unidas nisqapa Track Record nisqa qillqasqan

Naciones Unidas nisqaga 24 ñiqin chakra yapuy killapi 1945 p'unchauspi, iskay ñiqin pachantin maqanakuy qhipamanta, huk chashina maqanakuyta hark'anapq, pachantinpi thak kawsayta kallpachanapaqpas kamasqa, kamasqapas karqan. ONU kamasqa kaptin 51 mama llaqtauyumi karqan; kumanqa 193 kanku.

Naciones Unidas nisqa kamasqa kasqanmantapachan pachantinpi pachak-pachak, mana waranqa-waranqa ch'aqwaykuna karqan, ichaqa manaraqmi kinsa kaq hatun maqanakuy nispa nisummanchu.

Wakinmi piensanku Naciones Unidas nisqapa nisqanman hina yanapanakuy internacional nisqa, chaynataq papa Franciscopas achka religionpi umallikunapas kallpanchanankupaq kallpanchakusqanku clase de agenda interreligiosa y ecuménica nisqawan kуска, hawka kawsayta hinaspa allin kawsayta apamunqa.

Ichaqa Naciones Unidas nisqapa chayta ruwananpaqqa manam allinchu karqa. Naciones Unidas kamasqa kasqanmanta pacha achka armasqa maqanakuykunamanta hawa, achka millonnintin yargasqa, ayaqikuq, chaymanta/utaq sinchi wakcha kanku.

Chunka wata masnin ñaupaqtaraymi Naciones Unidas nisqa Objetivos de Desarrollo del Milenio nisqa kamachikuynintha hantachinanpaq churarqa. Pusaq "desarrollo metas" nisqayoqmi karqan, ichaqa manam chay ruwayqa allinchu karqan, kikin ONU nisqapa nisqanman hinapas. Chaymi, 2015 watapi, "17 Objetivos de Desarrollo Sostenible" nisqan chaskisqa karqan. Wakinqa allin suyakuniyoymi kanku. Wakinqa utopia nisqa fantasia nisqatan qhawarinku.

Utopia nisqamanta rimaspaga, 6 ñiqin qhulla puqay killapi 2016 watapi, Papa Francisco nisqa huk runa hina Europa utopia nisqamanta musqikusqanmanta, chaytam iglesia yanapanman chay hatun suyuman chayanankupaq. Chaywanpas, Papaq musquyninga huk millay mosqoymanmi tukupunqa (qhaway Apocalipsis 18).

Waxaa laga yaabaa inay jiraan xoogaa iskaashi iyo guul, laakiin...

Qaamuuska Merriam Webster's Dictionary wuxuu dhigayaa in utopia ay tahay "meel mala awaal ah oo dowladda, sharciyada, iyo xaaladaha bulsheed ay ku fiican yihiin." Baybalku wuxuu ina barayaa in aadanuhu uusan keligiis xalin karin mashaakilkiisa:

²³ Rabbiyow, waan ogahay in binu-aadmiga jidkiisu aanu nafsiisa ku jirin; Ma aha nin socda inuu taladiisa toosiyo. (Yeremyaah 10:23, NKJV oo dhan ilaa si kale loo tilmaamo)

Baybalku waxa uu barayaa in iskaashiga caalamiga ahi uu fashilmi doono:

Jidadkooda waxaa yaal hoog iyo baabba' :¹⁷ Jidka nabaddana ma yaqaaniin. ¹⁸ Cabsida Ilaah hortooda ma jirto. (Rooma 3:16-18)

Hase yeeshee, dad badan ayaa ka shaqeynaya aragtidooda ku aaddan bulsho utopian ah oo xitaa mararka qaarkood isku dayaan inay ku lug yeeshaan diinta. Laakiin ku dhawaad midkoodna diyaar uma aha inuu raaco waddooyinka Ilaaha runta ah. Ma aha in aanay jiri doonin wax horumar ah oo laga gaaro hadafyada Qaramada Midoobay ama Vatican-ka. Waxaa jiri doona qaar (iyo qaar badan oo ka mid ah yoolalka ayaa wanaagsan), iyo sidoo kale qaar dib u dhac ah.

Dhab ahaantii, iyo malaha ka dib iskahorimaad ballaaran, nooc ka mid ah heshiis nabadeed oo caalami ah ayaa lagu heshiin doonaa lana xaqiijin doonaa (Daniel 9:27). Markay sidaas tahay, qaar badan ayaa si been abuur ah u aaminsan in bini'aadamtiniimadu ay keeni doonto bulsho nabdoon oo utakooban.

Kuwo badan ayaa la qaadan doona 'horumarka utopian' caalamiga ah (cf. Yexesqeel 13:10) iyo sidoo kale calaamooyin iyo yaabab kala duwan (2 Tesaloniika 2:9-12). Laakiin Baybalku usuxuu leeyahay nabadda noocaas ahi ma sii waari doonto (Daanyeel 9:27; 11:31-44), in kasta oo ay hoggaamiyeyaashu sheegan karaan (1 Tesaloniika 5:3; Ishaayaah 59:3).

Fikradda ah, marka laga reebo Ciise (cf. Yooxanada 15:5; Matayos 24:21-22), bani-aadmigu usuxuu keeni karaan

utopia 'xiligan sharka ah' waa injiil been ah (Galatiya 1:3-10).

Haddii bini'aadmigu keligiis uusan si buuxda u awoodin inuu si dhab ah u keeno utopia, nooc ka mid ah utopia macluul ma yahay?

Haa

Boqortooyada Ilaah waxay ka dhigi doontaa meerahan iyo, dabadeed, weligeed oo dhan, si fantastik ah u wanaagsan.

2. Kerekele moaho ereke ke bat̃ho bohlokoa?

Baybalku waxa uu barayaa in bulsho utopian ah, oo loo yaqaan Boqortooyada Ilaah, ay beddeli doonto dawladaha aadanaha (Daanyeel 2:4-4; Muujintii 11:15; 19:1-21).

Markii Ciise bilaabay adeeggiisa guud, usuxuu bilaabay inuu ku waacdiyo *injiilka Boqortooyada Ilaah*. Uaa kan waxa Mark ka warbixiyay:

¹⁴ Haddaba markii Yooxanaa xabsiga la dhigay dabadeed Ciise usuxuu yimid Galili isagoo injiilka boqortooyadii Ilaah ku waacdiyaya, ¹⁵ oo usuxuu yidhi, Wakhtigii uaa buuxsamay, oo boqortooyadii Ilaah uaa soo dhaw dahay. Toobad keena oo injiilka rumays̃ta" (Markos 1:14-15).

Ereyga injiilka, usuxuu ka yimid ereyga Giriigga oo loo turjumay *euangelion*, oo maenihiisu yahay "farriin wanaagsan" ama "usar wanaagsan." Axdiga Cusub dhexdiisa, ereyga Ingiriisiga ah ee "boqortooyo," oo la xidhiidha boqortooyada Ilaah, ayaa lagu sheegay qiyaastii 149 jeer NKJV iyo 151 gudaha *Douay Rheims Bible*. Waxay ka timid ereyga Giriigga oo loo turjumay sida *basileia* oo tilmaamaya xukunka ama boqortooyada boqortooyada.

Boqortooyoyinka aadanaha, iyo sidoo kale boqortooyada Ilaah, waxay leeyihiin boqor (Muujintii 11:14), waxay daboolayaan dhul juqraafi ah (Muujintii 11:15), waxay leeyihiin xeerar (Ishaacyaah 2:3-4; 30:9) maadooyinka (Luukos 13:29).

Uaa kan waxbarashadii ugu horreysay ee dadweynaha ee Ciise ee *Matayos diiwaangeliyey*:

23 Ciisena wuxuu ku wareegay Galili oo dhan, isagoo sunagogyadooda wax ku baraya oo injiilka boqortooyada ku waadiyaya (Matayos 4:23).

Matthew sidoo kale wuxuu qoray:

35 Markaasaa Ciise ku wareegay magaalooyinka iyo tuulooyinka oo dhan, isagoo sunagogyadooda wax ku baraya oo injiilka boqortooyada ku waadiyaya (Matayos 9:35).

Axdiga cusubi wuxuu muujinayaa in Ciise weligiis boqor ahaan doono:

33 Isagu wuxuu boqor u ahaan doonaa dadka Yacquub weligiis, oo boqortooyadiisana ma idlaan doonto (Luukos 1:33).

Luukos wuxuu qoray in ujeeddada Ciise loo soo diray ay ahayd inuu ku waadiyo Boqortooyada Ilaah. U fiirso wuxuu Ciise baray:

43 Wuxuu ku yidhi, Waa inaan magaalooyinka kale ku waadiyo boqortooyada Ilaah, waayo, taas aawadeed baa la ii soo diray (Luukos 4:43).

Weligaa ma maqashay in lagu waadiyey? Weligaa ma maqashay in ujeeddada Ciise loo soo diray ay tahay inuu ku waadiyo Boqortooyada Ilaahay?

Luukos sidoo kale wuxuu qoray in Ciise u baxay oo ku waadiyey Boqortooyada Ilaah:

10 Rasuulladiina goortay soo noqdeen ayay isaga u sheegeen wixii ay sameeyeen oo dhan. Markaasuu kaxaystay iyagii oo keligiis u leexday meel cidla ah oo magaalada Beytsayda la odhan jiray. **11** Laakiin dadkii badnaa goortay garbeen, way raaceen. Wuuuna qaabilay oo kala

hadlay wax ku saabsan boqortooyada Ilaah (Luukos 9:10-11).

Ciise waxuu baray in Boqortooyada Ilaah ay noqoto mudnaanta koowaad ee kuwa isaga raaci doona:

³³ Laakiin horta doondoona boqortooyada Ilaah iyo xaqnimadiisa (Matayes 6:33).

³¹ Laakiin doondoona boqortooyada Ilaah, oo waxaas oo dhan uaa laydinku dari doonaa. ³² Ha baqina, idoyahow yari, waayo, Aabbihii waxaa ka farxiya inuu boqortooyada idin siiyo (Luukos 12:31-32).

Masiixiyiintu uaa inay marka hore doondoonaan Boqortooyada Ilaah. Waxay tan ku sameeyaan iyagoo tan ka dhigaya mudnaantooda sare iyagoo u nool sida Masiixu u doonayo inay u noolaadaan oo ay rajeynayaan soo laabashadiisa iyo boqortooyadiisa. Hase yeeshee, inta badan oo Masiixa qiraa, ma aha oo kaliya inay marka hore doondoonaan Boqortooyada Ilaah, xafaa ma yaqaaniin waxay tahay. Qaar badan ayaa sidoo kale si been ah u aaminsan in ku lug yeelashada siyaasadda adduunku ay tahay waxa Ilaah ka filayo Masiixiyiinta. Iyaga oo aan fahmin boqortooyada Ilaah, ma fahmaan

noolaadaan sidii la rabay ama ay u fahmayaan sababta bini'aadmigu u cilladaysan yahay.

Ogeys sidoo kale in boqortooyada la siin doono ido yar (cf. Rooma 11:5). Waxay u baahan tahay is-hoosaysiin si aad u diyaargarowdo inaad ka mid noqoto idaha yar ee runta ah.

Boqortooyada Ilaahay weli dhulka lagama dhisin

Ciise waxuu baray in xertiisa ay u duceeyaan boqortooyadu inay timaaddo, haddaba ma ay haysanin:

⁹ Aabbahayaga jannada ku jirous, magacaagu quduus ha ahaado . ¹⁰ Boqortooyadaadu ha timaado. doonistaada ha noqoto (Matayos 6:9-10).

Ciise wuxuu xertiisii u soo diray inay boqortooyada Ilaah ku waadiyaan.

¹ Laba-iyobankii ayuu isugu yeedhay, oo wuxuu siiyey amar iyo amar ay jinniyada oo dhan ku saaraan oo ay cudurro ku bogsiiyaan. ² Wuxuu u soo diray inay boqortooyada Ilaah ku waadiyaan (Luukos 9:1-2).

Ciise wuxuu baray in joogistiisa oo keliya aysan ahayn boqortooyada, maadaama boqortooyadu dhulka laguma dhisin markaas, waana sababta uu u sameeyay wax uusan jinniyo ku saarin magaciisa markaas:

²⁸ Laakiin haddaan jinniyada ku saaro Ruuxa Ilaah, hubaal boqortooyada Ilaah uaa idin soo degbay (Matayos 12:28).

Boqortooyada runta ahi uaa mustaqbalka-mana aha halkaan hadda sida Mark uu muujiyay:

⁴⁷ Haddii ishaadu ku xumayso iska bixi. Waxaa kuu wanaagsan inaad boqortooyada Ilaah ku gashid il qudha intii aad laba indhood lahaan lahaydeen... (Markos 9:47).

²³ Ciise ayaa hareerihisii fiiriyey oo xertiisii ku yidhi, Kuwa maalka leh aad bay ugu adag tahay inay boqortooyada Ilaah galaan! ²⁴ Xertiisii ayaa hadalladiisa ka yaabsatay. Laakiin Ciise ayaa mar kale u jawaabay oo ku yidhi, Carruur yahay, aad bay ugu adag tahay kuwa maalka isku halleeya inay boqortooyada Ilaah galaan! ²⁵ Nin hodan ah inuu boqortooyada Ilaah galo waxaa ka

hawl yar in awr irbad dalkeeda ka duso” (Markos 10:23-25).

²⁵ **Runtii waxaan idinku leeyahay, Mar dambe midhaha geedka canabka ah kama cabbi doono ilaa maalinta aan boqortooyada Ilaah ka cabbi doono iyagoo cusub.” (Markos 14:25).**

⁴³ **Yuusuf kii reer Arimataya, oo ahaa gole caan ah, oo isaga qudhiisu sugayay boqortooyada Ilaah, isagoo yimid oo dhiirranaya... (Markos 15:43).**

Ciise uxuu baray in boqortooyadu aaday imminka ka mid ahayn dunidan:

³⁶ **Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Boqortooyadaydu tan dunidan ma aha. Hadday boqortooyadaydu tan dunidan ahaan lahayd, addoommadaydu way dagaalami lahaayeen si aan Yuhuudda gacanta la ii gelin; laakiin imminka boqortooyadaydu halkaan kama iman” (Qoosanaa 18:36).**

Ciise uxuu baray in boqortooyadu iman doonto ka dib markuu ku soo noqdo boqorkeeda:

³¹ **Goortii Wiilka Aadanahu ammaantiisa ku yimaado, isaga iyo malaa'igaha quduuska ah oo dhan, markaas uxuu ku fadhiisan doonaa carshiga ammaantiisa. ³² Quruumaha oo dhanmu hortiiisay ku soo ururi doonaan, oo isna wuu kala sooci doonaa mid mid sida adhijirku idihiisa uga sooci doono riyaha. ³³ Idaha uxuu joojin doonaa midigtiisa, riyahase bidixdiisa. ³⁴ Markaasaa boqorkii kuwa midigtiisa jooga ku odhan doonaa, Kaalaya, kuwiinna Aabbahay barakeeyeyow, dhaxla boqortooyada laydiin diyaargareeyey tan iyo aasaaskii dunida (Matayos 25:31-34).**

Mar haddii Boqortooyada Ilaah aysan halkan joogin, ma arki doonno utopia dhab ah ilaa ka dib la dhiso. Sababtoo ah badi ma fahmaan boqortooyada Ilaah, waxay ku guuldareystaan inay fahmaan sida dawladnimadiisa jacaylka ah u shaqeyso.

Boqortooyada Ilaahay ma iman doonto ilaa ay buuxnaanta quruumuhu soo gasho" (Rooma 11:25) – taasuna weli may dhicin.

Sidee buu Ciise u sheegay in boqortooyada ay tahay?

Ciise uxuu bixiyay qaar ka mid ah sharraxaado ku saabsan waxa ay tahay Boqortooyada Ilaah:

²⁶ Oo uxuu yidhi, Boqortooyada Ilaah waxay u eg tahay nin dhulka iniino ku firdhiyo, ²⁷ oo habeennimo seexdo, oo maalintii soo sara kaco, oo iniinuhu soo baxaan oo baxaan, isaga qudhiisuse si uu ku jiro garan maayo. ²⁸ Waayo, dhulku keli ahaantiissuu soo saaraa midho, marka hore caawska, dabadeed madaxa, dabadeedna sarreenka madaxa ayaa soo bixiya. ²⁹ Laakiin kolkuu hadhuudhku bislaaday, kolkiiba uxuu gashaday manjada, waayo, beergooyiskii waa yimid (Markos 4:26-29).

¹⁸ Markaasuu yidhi, Boqortooyada Ilaah maxay u eg tahay? Oo maxaan u ekaysiiyaa? ¹⁹ Waxay u eg tahay iniin khardal ah, kan nin qaaday oo beertiisii ku riday; oo koray oo noqday geed weyn, shimbiraha cirkuna laamihiisay buul ku yaalleen. ²⁰ Oo haddana uxuu yidhi, Maxaan boqortooyada Ilaah u ekaysiiyaa? ²¹ Waxay u egtahay khamiir, naag intay qaaday ay saddex qiyaasood oo bur ah ku dhex qooshtay ilaa ay wada khamiireen" (Luukos 13:18-21).

Maahmaahiyadani waxay muujinayaan in marka hore, Boqortooyada Ilaah dad u yar tahay, laakiin ay weynaan doonto.

Luukos sidoo kale wuxuu qoray:

²⁹ Waxay ka iman doonaan bari iyo galbeed, iyo woqooyi iyo koonfur, oo waxay dhex fadhiisan doonaan boqortooyada Ilaah (Luukos 13:29).

Haddaba, Boqortooyada Ilaahay waxay yeelan doontaa dad ka kala yimid adduunka oo dhan. Kuna koobnaan doono oo keliya kuwa leh abtirsiinta Israa'iil ama kooxo gaar ah. Dadka, oo dhan ka yimid, ayaa fadhiisan doona boqortooyadan.

Luukos 17 iyo Boqortooyada

Luukos 17:20-21 ayaa qaar ka yaabiyey. Laakiin intaadan taa gaarin, ogow in dadku runtii wax ku cuni doonaan Boqortooyada Ilaah:

¹⁵ Waxaa barakaysan kan kibiis ku cuni doona boqortooyada Ilaah. (Luukos 14:15).

Mar haddii dadku (mustaqbalka) wax ku cuni doonaan Boqortooyada Ilaah, maaha wax quluubtooda ku jira hadda, in kasta oo ay jiraan tarjumaad-xumo/faham la'aanta Luukos 17:21 taasoo soo jeedinaysa si kale.

Tarjumaada Moffatt ee Luukos 17:20-21 waxa laga yaabaa inay caawiso qaar inay fahmaan:

²⁰ Farrisiintii goortay weyddiiyeen goortay boqortooyada Ilaah imanayso, wuxuu ugu jawaabay, Boqortooyada Ilaah uma imanayso siddad rajaynaysaan inaad aragtaan. ²¹ Oo ninna ma odhan doono, Waa kan, ama waa tagaa, waayo, boqortooyada Ilaah ayaa idin dhex

joogta. (Luukos 17:20-21 , Moffatt; sidoo kale eeg NASB iyo ESV tarjumaada)

U fiirso in Ciise la hadlayay Farrisiinta aan la beddelin, kuwa jidhka ah, iyo kuwa munaafiqiinta ah. Markaasaa Ciise u jawaabay oo ku yidhi, Farrisiintii baa Ciise weyddiiyey su'aasha. Way diideen inay aqoonsadaan isaga.

MIYAQ KANIISAD ku jireen? Maya!

Ciise sidoo kale kama hadlin kaniisad dhawaan la abaabulayo. Mana uu ka hadlin dareenka maskaxda ama qalbiga.

Ciise waxa uu ka hadlayay BOQORKIISA! Farrisiintu ma ay weydiin wax ku saabsan kaniisad. Waxba kama ay ogayn kaniisad kasta oo Axdiiga Cusub ah oo dhawaan la bilaabayo. Ma ay weydiinayn nooc ka mid ah dareenka quruxda badan.

Haddii qof u malaynayo in Boqortooyada Ilaah tahay Kaniisadda - oo Boqortooyada Ilaah ay "gudahood" Farrisiinta - MIYAAD kaniisaddu ku dhex jirtay Farrisiinta? Sida ead maya!

Gabagabada noocan oo kale ah waa wax lagu qoslo miyaanay ahayn? Iyadoo tarjumaadaha Protestant qaarkood ay u tarjumeen qayb ka mid ah Luukos 17:21 sida "Boqortooyada Ilaah waa idinku dhex jirta" (NKJV/KJV), xitaa Catholic New Jerusalem Bible ayaa si sax ah u tarjumaysa "boqortooyada Ilaah waa idinku dhex jirta."

Ciise wuxuu ahaa mid ka mid ah, dhexda, Farrisiinta. Haddaba Farrisiintu waxay moodayeen inay rajaynayaan boqortooyada Ilaah. Laakiin way fahmi waayeen. Ciise waxa uu sharaxay in aanay noqon doonin boqortooyo maxali ah, ama xaddidan oo kaliya Yuhuudda, sida ay u ekaayeen inay u malaynayaan

(ama kaniisad sida qaar hadda rumaysan yihiin). Boqortooyada Ilaahay ma noqon doonto mid ka mid ah boqortooyooyin badan oo biniaadmi ah iyo kuwo muuqda oo dadku tilmaami karaan ama arki karaan, oo ay odhan karaan, Waa kan, waa kan; ama "taasi waa Boqortooyada, halkaas."

Ciise, laftiisu, wuxuu u dhashay inuu noqdo BOQORKA Boqortooyadaas, siduu bayaan ugu sheegay Bilaatos (Yeexanaa 18:36-37). Fahmo in Baybalku u isticmaalo ereyada "boqor" iyo "boqortooyo" si isku mid ah (tusaale Daniel 7:17-18,23) . BOQORKA boqortooyada mustaqbalka ee Ilaah wuxuu ahaa, ka dibna halkaas, oo ay taagnaa Farrisiinta. Laakiin ma ay aqoonsan inuu boqorkooda yahay (Yeexanaa 19:21). Markuu soo noqdo, dunidu way diidi doontaa isaga (Muujiintii 19:19).

Ciise wuxuu ku sii sooday, aayadaha soo socda ee Luukos 17, si uu u qeexo imaatinkiisa labaad, marka Boqortooyada Ilaah ay xukumi doonto dhulka oo dhan (oo ku sii socda Moffatté si joogto ah cutubkan):

²² Wuxuu xertiisii ku yidhi, Waxaa iman doona maalmo aad wax aan miene lahayn oo aad u xiisoodaan inaad xataa maalin keliya oo Wiilka Aadanaha ah yeelataan. ²³ Oo dadku waxay odhan doonaan, Bal eega, waa kaas. Bal eega isaga. laakiin dibadda ha u bixin, hana ka daba ordin, ²⁴ waayo, sida hillaaca cirka uga soo baxaya dhinaca cirka oo kale ayuu Wiilka Aadanahu ahaan doonaa maaliintiisa. ²⁵ Laakiin isagu waa inuu marka hore xanuun badan u adkaysto oo uu qarnigan jooga diidaa. (Luqaas 17:22-25 , Moffatté)

Ciise waxa uu tilmaamay hillaac biligleynaya, si la mid ah Matayos 24:27-31, isaga oo tilmaamaya imaatinkiisa labaad ee uu u taliyo dunida oo dhan. Ciise ma odhanayo dadkiisu ma arki doonaan isaga markuu soo noqdo.

Daaku isaga uma aqoonsan doonaan inuu yahay BOQORKOODA (Muujiintii 11:15) wayna la dagaallami doonaan isaga (Muujiintii 19:19)! Qaar badan ayaa u malayn doona inuu Ciise u taagan yahay kan Masiixa ka geesta ah. Ciise ma odhan in Boqortooyada Ilaah ay ku dhex jirto Farrisiintaas-uxuxuu meel kale u sheegay in aanay ku dhex jiri doonin boqortooyada labawajiilenimadooda darteed (Matayos 23:13-14). Sidoo kale Ciise ma odhan in kaniisaddu noqon doonto Boqortooyada.

Boqortooyada Ilaah waa wax ay aadanuhu maalin uun awoodi doonaan inay galaan - sida sarakicidda kuwa xaqa ah. Hase yeeshee, xitaa Ibraahim iyo aawayaashii kale weli halkaas ma joogaan (cf. Ciiraaniyada 11:13-40).

Xertu waxay ogaayeen in Boqortooyada Ilaah aanay ku dhex jirin iyaga shakhsi ahaan markaas, oo ay tahay inay u muuqato sida soo socota, oo timid Luukos 17:21 ka dib, waxay muujinaysaa:

¹¹ Haddaba intay waxyaalahaas maqleen ayuu masaal kale ku hadlay, waayo, uxuxuu ku dhowaa Yeruusdaalem oo waxay u maleeyeen in boqortooyada Ilaah ay markiiba soo muuqan doonto (Luukos 19:11).

Boqortooyada ayaa si cad u ahayd mustaqbalka

Sideed ku ogaan kartaa inay Boqortooyadu dhowdahay? Iyada oo qayb ka ah wax ka qabashada su'aashaas, Ciise uxuxuu taxay dhacdooyinka nebiyada (Luukos 21:8-28) ka dibna baray:

²⁹ Bal eega geedka berdaha ah iyo dhirta oo dhanba. ³⁰ Markay biqlaadaan, waad aragtaan oo garanaysaan inuu roobku dhow yahay. ³¹ Idinkuna goortaad aragtaan waxaas oo dhacaya, garta

inay boqortooyada Ilaah dhow dahay (Luukos 21:29-31).

Ciise wuxuu doonayay in dadkiisa ay raacaan dhacdooyinka nebiyada si ay u ogaadaan goorta Boqortooyada iman doonto. Ciise meel kale ayuu dadkiisa u sheegay inay daawadaan oo ay u fiirsadaan dhacdooyinka nebiyada (Luukos 21:36; Markos 13:33-37). In kasta oo erayada Ciise, qiimo dhimis badan daawashada dhacdooyinka dunida nebi-xidhiidhiyey.

Luukos 22 & 23, Ciise wuxuu mar kale tusay in Boqortooyada Ilaah ay tahay wax mustaqbalka iman doona markuu wax baray:

¹⁵ Aad baan aad ugu doonayay imaan lidda Kormaridda idinla cuno intaanan xanuunsan. ¹⁶ Waayo, waxaan idinku leeyahay, Mar dambe waxba kama cuni doono ilaa ay ku buuxsanto boqortooyada Ilaah dhexdeeda. ¹⁷ Kolkaasuu koobkii qaaday oo mahad naqay oo yidhi, Kan qaata oo qaybsada; ¹⁸ Waayo, waxaan idinku leeyahay, Anigu kama cabbi doono midhaha geedka canabka ah ilaa ay boqortooyada Ilaah timaado” (Luukos 22:15-18).

³⁹ Laakiin xumaanfalaayaashii isaga iskuballaabta lagula qoobay midkood baa caayay oo wuxuu ku yidhi, Haddaad Masiixa tahay, isbadbaadi oo annagana badbaadi. ⁴⁰ Markaasaa saaxiibkiis canaantay, oo isna wuxuu ku yidhi, War miyaadan Ilaah ka cabsanayn? Waayo, adiguba xukun baad ku leedahay isaga. ⁴¹ Oo annaguna waa xaq, maxaa yeelay, waa isfaahila; ⁴² Oo wuxuu Ciise ku yidhi , Sayidkaygiyow, i xusuuso markaad boqortooyadaada gasho. ⁴³ Laakiin Ciise wuxuu ku yidhi, Aamiin, waxaan kugu leeyahay, Maanta jannada ayaad igula jiri doontaa. (Luukos 23:39-43 , Aramaic in Plain English)

Boqortooyada Ilaah ma iman isla markii Ciise la dilay midkood sida Markos iyo Luukos labaduba ay ina tusaan :

⁴³ Yuusuf kii reer Arimataya, oo ahaa gole caan ah, oo isaga qudhiisu sugayay boqortooyada Ilaah, isagoo yimid oo dhiirranaya... (Markos 15:43).

⁵¹ Isagu waxuu ka yimid Arimataya, magaalada Yuhuudda, kan qudhiisuna sugayay boqortooyada Ilaah (Luukos 23:51).

Waa sarakicidda dabadeed (1 Korintos 15:50-55) in Masiixiyiintu mar kale dhalan doonaan si ay u galaan Boqortooyada Ilaah, sida Yooxanaa u qoray:

³ Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Runtii, runtii, waxaan kugu leeyahay, Qof haddaanu mar kale dhalan, boqortooyadii Ilaah ma arki karo. ⁴ Nikodemos waxuu ku yidhi, Sidee baa nin u dhalan karaa isagoo duq ah? Miyuu mar labaad uurka hooyadii galaa oo ka dhalan karaa? ⁵ Ciise ayaa ugu jawaabay, Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Qof haddaanu ka dhalan biyo iyo Ruuxa, boqortooyadii Ilaah ma geli karo (Yooxanaa 3:3-5).

Dadka Ilaah oo keliya ayaa arki doona Boqortooyadii Ilaah ee ugu dambaysay kun-sannadkii.

Haddaba faalan si dheeraad ah u faham in Ciise sarakicidda ka dib uu mar kale wax ku baray Boqortooyada Ilaah:

³ Isaguna isagoo nool ayuu silsigiisa dabadeed isu soo bandhigay cadaaymo badan oo aan qalad lahayn, isagoo ay afarbaan maalmood arkeen, oo uu kaga hadlay waxyaalaha ku saabsan boqortooyada Ilaah (Falimaha Rasuullada 1:3).

Khudbadihii ugu horreeyay iyo kuwii ugu dambeeyay ee Ciise ayaa ku saabsanaya Boqortooyada Ilaah! Ciise wuxuu u yimid malaa'ig ahaan inuu baro Boqortooyadaas.

Ciise waxa kale oo uu Rasuul Yooxanaa ka dhigay inuu wax ka qoro Boqortooyada Ilaahay ee kunka sano ee dhulka ka jiri doonta. U fiirso wuxuu ku lahaa Yooxanaa inuu qoro:

⁴ Oo haddana waxaan arkay nafaha kuwii madaxa looga gooyay inay Ciise u maray furaan iyo ereyga Ilaah dawadood, oo aan caabudin bahalkii ama ekaantiisa, oo aan calaamadii laga helin wejigooda iyo gacmahooda toona. Oo waxay la noolayeen oo ay Masiix wax la xukumayeen kun sannadood (Muujiintii 20:4).

Masiixiyiintii hore waxay bareen in Boqortooyada Ilaah ee kun-sanaad ay ahaan doonto dhulka oo ay bedeli doonto dawladaha adduunka sida Baybalku u baro (cf. Muujiintii 5:10, 11:15).

Waa maxay sababta, haddii boqortooyada Ilaah ay aad muhiim u tahay, miyaanay in badan wax badan ka maqlin?

Qayb ahaan sababtoo ah Ciise wuxuu ugu yeedhay qarsoodi:

¹¹ Wuxuu ku yidhi, Idinka waa laydin siiyey inaad waxa qarsoon ee boqortooyada Ilaah garataan. laakiin kuwa dibadda jooga, wax waluba masaallo ayay ugu yimaadeen (Markos 4:11).

Xataa maanta Boqortooyada runta ah ee Ilaah waa qarsoodi in badan oo ka mid ah qorshaha Ilaah (sidoo kale eeg buugaagteena bilaashka ah, [online at www.ccoq.org](http://www.ccoq.org) ciwaankeeduna yahay: Qarsoodi

QORSHAHA ILAAHAAY Muxuu Ilaah wax u Abuuray? Muxuu Ilaahay adiga kuu yeelay?).

Ka fiirso, sidoo kale, in Ciise yidhi in dhammaadka (usaqbigu) iman doono (dhakhso) ka dib markii injiilka boqortooyada lagu waadiyo dunida oo dhan isagoo marag ah.

¹⁴ Oo injiilkan boqortooyada ayaa lagu waadiyi doonaa dunida oo dhan inuu marag u ahaado quruumaha oo dhan, dabadeedna ugudambaysta ayaa iman doonta (Matayos 24:14).

Ku dhawaaqida injiilka Boqortooyada Ilaah waa muhiim waana in la dhammaystiro wakhtiyadan ugu dambeeya. Waa “farriin wanaagsan” maadaama ay rajada dhabta ah siinayso jirrooyinka aadanaha, in kasta oo ay hoggaamiyeyaasha siyaasaddu baraan.

Haddii aad bixgeliso ereyada Ciise, waa inay caddahay kaniisadda Masiixiga ah ee runta ah waa inay hadda ku waado injiilka boqortooyada. Tani waa inay noqotaa mudnaanta koowaad ee Kaniisadda. Iyo si tan si sax ah loo sameeyo, waa in la adeegsadaa luqado badan. Tani waa waxa kaniisadda sii socota ee Ilaah ay ku dadaalayso inay samayso. Taasina waa sababta buug-yarahaan loogu burjumay luqado badan.

Ciise usuxuu baray in badankoodu aanay aqbali doonin jidkiisa:

¹³ Iridda cidhiidhsan ka gal; Waayo, iriddii xagga baabba’du waa ballaadhan tahay, jidkuna waa ballaadhan yahay, oo waxaa jira kuwa badan oo ka galaa. ¹⁴ Maxaa yeelay, iriddu waa cidhiidhsan tahay, jidkuna waa adag yahay kan xagga nolosha u kaxeeya, oo kuwa helaana waa yar yihiin. (Matayos 7:13-14)

Injiilka Boqortooyada Ilaah usuxuu keenayaa nolo!

Waxaa laga yaabaa inay xiiso leedahay in la ogaado in inkasta oo inta badan dadka Masiixiyiinta sheeganaaya ay u muuqdaan kuwo aan ka warqabin fikradda ah in Masiixu xoogga saarayay waacinta injiilka Boqortooyada Ilaah, fiqiga cilmaaniga ah iyo taariikhyahanadu waxay inta badan fahmeen in tani ay tahay waxa Baybalka dhabta ah uu baro.

Hase yeeshee, Ciise, qudhiisu, wuxuu filayey xertiisa inay baraan injiilka Boqortooyada Ilaah (Luukos 9: 2,60). Maxaa yeelay, boqortooyada mustaqbalka waxay ku salaysnaan doontaa sharciyada Ilaah, waxay keeni doontaa nabad iyo barwaaqo-iyo addeecidda sharciyadaas wakhtigan waxay keenaysaa nabad dhab ah (Sabuuradii 119:165; Efesos 2:15).

Oo injiilkan boqortooyada waxaa lagu ogaada Qorniinka Axdiga Hore.

3. Lumelang ba le likopano tsa alumeli ling tsa mant' ikopano?

Ciise waedigiisii ugu herreeyay iyo kii u dambeeyay ee la duubay usuxuu ku lug lahaa ku waadinta injiilka Boqortooyada Ilaah (Markos 1:14-15; Falimaha Rasuullada 1:3).

Boqortooyada Ilaahay waa wax ay ahaayd in Yuhuuddii waagii Ciise ay wax ka ogaayeen sida kutubtooda lagu sheegay, oo aan hadda ugu yeedhno Axdiga Hore.

Daanyeel usuxuu wax ka barbay Boqortooyada

Nebi Daanyeel usuxuu qoray:

⁴⁰ Oo boqortooyada afraadna waxay u xoog badnaan doontaa sida birta; oo sida birta wax u burburisa ayay boqortooyadaasu u burburin doontaa oo u burburin doontaa kuwa kale oo dhan.

⁴¹ Oo waxaad aragtay cagaha iyo faraha lugaha oo qaarkii dhoobada dheryasameeyaha ah qaarkiis iyo qaar bir ah ay yihiin, boqortooyadu waa kala qaybsanaan doontaa; Weliba xoogga birta ayaa ku jiri doona, oo sidadd u aragtay dhoobada dhoobada ah lagu qaso. ⁴² Oo sida faraha cagaha qaar bir ah u ahaa, qaarna dhoobo u ahaa, ayaa boqortooyadu qaarkeed u xoog badnaan doontaa, qaarkeedna jilicsanaan doonaa.

⁴³ Sidadd u aragtay dhoobada dhoobada ah ee birta ku qasan, waxay ku qasi doonaan farcanka dadka; laakiin isuma xidhaan doonaan, sida aanay birtu dhoobada ugu qasnayn.

⁴⁴ Oo wakhtiga boqorradaas ayaa Ilaaha samadu dhisi doonaa boqortooyo aan weligeed la baabbi'in; oo boqortooyadana loo dayn maayo dad kale; way jejebin doontaa oo wada baabbi'in doontaa boqortooyooyinkaas oo dhan, oo weligeed way taagnaan doontaa (Daanyeel 2:40-44).

¹⁸ Laakiin Kan ugu sarreeya quduusiintiiisa ayaa boqortooyada qaadan doona, oo waxay hantiyi doonaan boqortooyada weligood iyo weligood iyo weligoodba. (Daanyeel 7:18).

²¹ "Waan daawanayay; Oo isla geeskaas ayaa la diriray quduusiintii, usuna ka adkaaday iyagii, ²² ilaa uu kii da'da weyn yimid, oo waxaa la xukumay quduusiintii Kan ugu sarreeya, oo waxaa la gaadhay wakhtigii ay quduusiintu hantiyi lahaayeen boqortooyada. . (Daanyeel 7:21-22)

Daanyeel, waxaynu ka baranaynaa inay imanayso wakhtiga boqortooyada Ilaah ay dumin doonto boqortooyoyinka dunida oo ay usigeed jiri doonto. Waxaan sidoo kale barannay in quduusiintu ay qaybtooda ku yeelan doonaan helitaanka boqortooyadan.

Qaybo badan oo ka mid ah waxsii sheegyada Daanyeel uaa wakhtigeena qarniga ^{21aad} .

U fiirso qaar ka mid ah buucyada Axdiga Cusub:

¹² Tobankii gees oo aad aragtay uaa toban boqor, oo aan innaba boqortooyo helin, laakiin saacad keliya ayay amar helaan sida boqorro bahalkii ula jiraan. ¹³ Kusanu uaa isku qalbi, oo waxay xoogooda iyo amarkooda siin doonaan bahalka. ¹⁴ Kusanu waxay la diriri doonaan Wanka, oo Wankuna uaa ka adkaan doona iyaga, uadyo, isagu uaa Sayidka sayidyada iyo Boqorka boqorrada; kuwa isaga la jirana waxaa loo yeedhay, oo la doortay oo aamin ah. (Muujintii 17:12-14)

Haddaba, waxaynu ku aragnaa Axdigii Hore iyo Axdiga Cusubba fikradda ah inay jiri doonto wakhtiga dhanmaadka boqortooyadii dhulka oo toban qaybood

ka kooban iyo in Ilaah baabbi'in doono oo uu dhisi doono boqortooyadiisa.

Ishaeyaaah wuxuu wax ka bartay Boqortooyada

Ilaah wuxuu u waxyooday Ishaeyaaah inuu sidan wax uga qoro qaybta kowaad ee Boqortooyada Ilaah, kunka sano ee xukunka loo yaqaan kun-sano.

¹ Waxaa jiri doonta usha Yesay ka soo bixi doonta. Oo xididdadana waxaa ka bixi doona laan.

² Ruuxa Rabbiga ayaa ku dul joogi doona isaga, kaasoo ah ruuxa xigmadda iyo waxgarashada, iyo ruuxa talada iyo xoogga, iyo ruuxa aqoonta iyo ka cabsashada Rabbiga.

³ Rabbiga ka cabsashadiisa wuxuu ku farxaada, Oo indhihiisa wax arkaanna wax kuma xukumi doono, oo dhegihiisa wax maqlana kuma xukumi doono. ⁴ Laakiinse isagu wuxuu masaakiinta ku xukumi doonaa xaqnimo, Oo wuxuu wax ku xukumi doonaa si qumman

kusa dhulka hooseeya; Isagu wuxuu dhulka ku dhufan doonaa usha afkiisa, Oo kusa sharka lehna wuxuu ku layn doonaa neefta bushimihiiisa. Dhexdiisa wuxuu ku xidhan doonaa xaqnimo, dhex-xidhkiisuna wuxuu ku xidhan doonaa aaminnimo.

⁶ Oo yeydu waxay la joogi doontaa baraarka, shabeelkuna wuxuu la jiiifsan doonaa orgiga, iyo weysha, iyo libaaxa yar iyo neefka buurbuuranba way isla joogi doonaan. Oo waxaa iyaga hoggaamin doona ilmo yar. ⁷ Lo'da iyo orsada ayaa daa'iqi doona; Oo ubadkooduna way isla wada jiiifsan doonaan; Oo libaaxuna sida dibi caws buu u cuni doonaa. ⁸ Ilmihii naaska nuujin lahaa wuxuu ku ag ciyaari doonaa godka jilbiska, Oo ilmihii naaska laga gudhiyeyna wuxuu gacantiisa saari doonaa godka jilbiska. ⁹ Oo

buurtayda quduuska ah oo dhan waxba kuma yeeli doonaan, kuma ay baabbi'in doonaan . waayo, sida biyuhu badda uga buuxaan aqoonta Rabbiga.

¹⁰ Oo maalinbaas waxaa jiri doona xididka Yesay oo dadka caalam u ahaan doona; Waayo, quruumuhu isagay doondooni doonaan, Oo meeshuu ku hoydona waxay ahaan doontaa ammaan. (Ishaayaah 11:1-10)

Sababta aan tan ugu tilmaamay inay tahay qaybta koowaad ama wejiga koowaad ee Boqortooyada Ilaahay, waa in wakhtigani yahay wakhti ay jidh ahaan ahaan doonto (ka hor wakhtiga magaalada quduuska ah, Yeruusaleem cusubi ay samada ka soo degto, Muujintii 21) waxayna socon doontaa kun sano. Ishaayaah waxa uu xaqiijiyay dhinaca jidheed ee wejigan markii uu sii waday:

¹¹ Oo waxay maalinbaas noqon doontaa in Rabbigu gacantiisa mar labaad soo celiyo si uu u soo celiyo dadkiisa hadhay oo ka hadhay Ashuur, iyo Masar, iyo Fatroos , iyo Kuush, iyo Ceelaam, iyo Shinaar, iyo Xamaad , iyo dalka Masar. jasiiradaha badda.

Caalam buu u taagi doonaa quruumaha, oo masaafurisyada dadka Israa'iilna wuu soo wada ururin doonaa, oo dhulka afartiisa geesoodna waxuu ka soo ururin doonaa kuwa kala firdhay oo dadka Yahuudah. ¹³ Oo weliba hinaasaha reer Efrayim wuu begi doonaa, oo kuwa dadka Yahuudah cadaawayaashoodana waa la gooyn doonaa. Reer Efrayim kuma hinaasin doonaan dadka Yahuudah, dadka Yahuudahna reer Efrayim ma dhibi doonaan. ¹⁴ Laakiinse waxay ku duuli doonaan garabka reer Falastiin oo xagga galbeed ka xiga; Dhammaanfood way wada dhici doonaan dadka reer bari; Waa inay gacantooda saaraan Edom iyo Moe'ab; Oo reer Cammoonna

way addeeci doonaan. ¹⁵ Rabbigu wuxuu usada baabbiin doonaa carrabka badda Masar; Wuxuu gacantiisa ku ruxi doonaa dabayl xoog badan Webiga, Oo wuxuu ku dhufan doonaa toddobada durdur, Oo wuxuu ka dhigi doonaa inuu kabo kabo engegan ka gudbo. ¹⁶ Oo dadkiisa hadhay oo Ashuur ka hadhi doona waxaa u jiri doona jid weyn, sidii ay reer binu Israa'iil ugu ahaan jireen waagii ay dalkii Masar ka soo baxeen. (Isha'yaah 11:11-16)

Isha'yaah sidoo kale waxaa loo waxyooday inuu qoro:

² Oo haatan ugu dambaysta buurta guriga Rabbigu waxay ka taagnaan doontaa buuraha korkooda, oo kurahana way ka usada sara mari doontaa; Oo quruumaha oo dhammuna iyaday ku qulquli doonaan. ³ Oo waxaa iman doona dad badan, oo waxay odhan doonaan, Kaalaya, aynu buurta Rabbiga u kaenee, Oo guriga Naaha Yaacquub. Isagu wuxuu ina bari doonaa jidadkiisa, Oo waxaynu ku socon doonnaa usaddooyinkiisa. **Waayo, shareigu Siyoon buri ka soo bixi doonaa**, oo Eraygii Rabbiguna wuxuu ka soo bixi doonaa Yerusaalem. ⁴ Isagu quruumaha dhexdooda usuu u garsoori doonaa, dad badanna usuu canaanan doonaa. Oo waxay seefahooda ka tuman doonaan marashiyo, usarmahooduna manjooyin; **Qurumba seef uma qaadi doonto quruum, oo innaba mar dambe dagaal ma ay baran doonaan.** ... ¹¹ **Dadka indhihiisa kibray usaa la hoosaysiin doonaa,** oo dadka madaaxweynaanhoodana hoos baa loo soo dejin doonaa, oo Rabbiga keliya ayaa maalinbaas la sarraysiin doonaa. (Isha'yaah 2:2-4, 11)

Sidaa darteed, waxay noqon doontaa wakhtiga utopian ee nabadda dhulka. Ugu dambaysta, tani weligeed way ahaan doontaa, iyadoo Ciise uu xukumo. Iyada oo ku saleysan Qorniinka kala duwan (Sabuuradii 90: 4; 92: 1; Isaiah 2: 11; Hosea 6: 2), Yuhuudda Talmud waxay

baraysaa tani waxay sootaa 1,000 sano (Baabuloon Talmud: Tractate Sanhedrin Folio 97a).

Waxa aan sidoo kale igu dhiirigaliyay in aan qoro kuwan soo socda:

⁶ Waayo, waxaa inoo dhashay ilmo, waxaa layna siiyey wiil; Xukuumaduna garabkiisa ayay ahaan doontaa. Oo magiciisana waxaa loogu yeedhi doonaa Ka yaabka badan, iyo lafaliye, iyo Ilaaha xoogga badan, iyo Aabbaha daa'imka ah, iyo amiirka nabadda. ⁷ Dawladnimadiisu iyo nabaddu way badnaan doonaan dhammaadka ma idlaan doonaan, oo carshiga Daa'uud iyo boqortooyadiisa ku kor jira, si uu u hagaajiyo oo ugu sii adkeeyo caddaalad iyo caddaalad, waagaas iyo weligeedba. Oo qiirada Rabbiga ciidammada ayaa taas samayn doonta. (Isha'yaah 9:6-7)

U fiirso in Isha'yaah uu sheegay in Ciise iman doono oo uu dhisi doono boqortooyo dawlad leh. Halka qaar badan oo Masiixa sheegana ay soo xiganayaan tuducan, gear ahaan bisha Diisanbar sannad kasta, waxay u janjeeraan inay iska indhatiraan inay wax sii sheegid ka badan tahay xaqiiqada ah in Ciise dhalan doono. Baybalku waxuu muujinayaa in Boqortooyada Ilaahay ay leedahay dawlad leh shareiyo ku saabsan mawduucyada, iyo in Ciise uu ka talin doono. Isha'yaah, Daanyeel iyo kuwa kale ayaa sii sheegay.

Shareiyada Ilaah waa jidka jacaylka (Matayos 22:37-40; Yooxanaa 15:10) Boqortooyada Ilaahna waxaa lagu xukumi doonaa iyadoo lagu salaynayo shareiyadaas. Sidaa darteed Boqortooyada Ilaah, in kasta oo inta adduunka ku nooli ay arkaan, waxay ku salaysnaan doontaa jacayl.

Gabayo iyo qaar kaloo badan

Ma ahaayn Daanyeel iyo Ishacyaah oo keliya in Ilaah u waxyooday inay wax ka qoraan Boqortooyada Ilaah ee imaanaysa.

Yexesqeel waxa loo waxyooday inuu qoro in kuwa ka mid ah qabiilooyinka reer binu Israa'iil (ma aha Yuhaudda oo keliya) kuwaas oo kala firdhiyey xilligii dhibaatabadii Wayn in lagu ururin doono boqortooyadii kun-sannadeedka:

17 Haddaba sidaas daraaddeed waxaad tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahu usuxuu leeyahay, Dadyowsigaan idinka soo ururin doonaa, oo usaddammadii aad ku kala dhex firdhiheen baan idinka soo ururin doonaa, oo waxaan ku siin doonaa dalka reer binu Israa'iil . oo waxay halkaas ka fogayn doonaan waxyaalaha karaahiyada ah oo dhan iyo waxyaalaha karaahiyada ah oo dhan. ¹⁹ Oo markaasaa iyaga siin doonaa isku qalbi, oo ruux cusubna waan gelin doonaa, oo jidhkoodana qalbi dhagaxa ah ayaan ka bixin doonaa, oo waxaan siin doonaa qalbi jiidh, ²⁰ si ay qaynuunnadayda ugu soodaan oo ay xukumnadayda u xajiyaan samee iyaga; oo waxay ahaan doonaan dadkayga, anna waxaan ahaan doonaa Ilaahood. ²¹ Laakiinse Sayidka Rabbiga ahu usuxuu leeyahay, Kuwa qalbigoodu raaco damacayada waxyaalahooda karaahiyada ah iyo waxyaalahooda karaahiyada ahba Falimahooda ayaan madaaxooda kaga abaalmarin doonaa. (Yexesqeel 11:17-21)

Reer binu Israa'iil oo qabiilooyinka reer binu Israa'iil mar dambe ma kala firdhi doonaan, laakiinse waxay addeeci doonaan qaynuunnada Ilaah oo waxay joojin doonaan cunidda waxyaalaha karaahiyada ah (Laawiyyiintii 11; Shareiga Kunoqoshadiisa 14).

U fiirso waxyaalahan soo socda ee Saburrada ee ku saabsan injiilka boqortooyada Ilaah:

²⁷ Dunida darafyadeeda oo dhammu waxay soo xusuusan doonaan oo u soo jeesan doonaan Rabbiga, oo qolooyinka quruumaha oo dhammu waxay ku sujuudi doonaan hortaaada. ²⁸ Waayo, boqortooyada waxaa leh Rabbiga, Oo isagu wuxuu u taliyaa quruumaha. (Sabuurradii 22:27-28)

⁶ Carshigaagu, Ilaahow, waa weligiis iyo weligiis; Usha xaqnimada waa usha boqortooyadaada. (Sabuurradii 45:6)

¹ Rabbiga gabay cusub ugu gabya! Dadka dhulka oo dhammow, Rabbiga u gabya. ² Rabbiga u gabya, oo magiciisa ammaana; Maalin ka maalinba injiilka badbaadadiisa ku waadiya. Anmaantiiisa quruumaha dhexdooda ka sheega, yaababkiisana dadyowga oo dhan ka dhex sheega. (Sabuurradii 96:1-3; sidoo kale cf. ¹ Taariikhdii 16:23-24)

¹⁰ Rabbiyow, shuqulladaada oo dhammu way ku ammaani doonaan, Oo quduusiintaaduna way ku ammaani doonaan. ¹¹ Waxay ka hadli doonaan ammaanta boqortooyadaada . Oo waxay ka hadli doonaan xooggaaga, ¹² Si ay binu-aadmiga u egeysiyaan falimihisa waaweyn, Iyo haybadda ammaanta badan oo boqortooyadiisa. ¹³ Boqortooyadaada waa boqortooyo daa'imis ah, Oo dowladnimadaaduna way usartaa tan iyo ab ka ab. (Sabuurradii 145: 10-13)

Qorayaal kala duwan oo ku sugan Axdiga Hore waxay kaloo wax ka qoreen dhinacyada boqortooyada (tusaale ahaan Yexesqeel 20:33; Cobadyaah 21; Miikaah 4:7).

Haddaba, markuu Ciise bilaabay inuu wax baro injiilka Boqortooyada Ilaah, dhegaysatayaashiisii dhowaa waxay lahaayeen xoogaa aqoon ah fikradda aasaasiga ah.

4. matla horeu fumane kereke e lumelang edebeleng?

In kasta oo qaar badan ay u dhaqmaan sida injiilka oo kale oo ah wararka wanaagsan ee ku saabsan shakhsiga Ciise, xaqiiqadu waxay tahay in xerta Ciise ay bareen injiilka Boqortooyada Ilaah. Taasi waa fariinta uu Ciise keenay.

Rasuul Bawlos waxuu wax ka qoray Boqortooyada Ilaahay iyo Ciise:

⁸ Oo isna waxuu galay sunagogga oo geesinimo ku hadlay intii saddex bilood ah, isagoo dadka la fikiraya oo wax ka dhaadhicinaya waxyaalihii boqortooyada Ilaah (Falimaha Rasuullada 19:8).

²⁵ Oo runtii, imminka waxaan garanayaa dhammaantiiin, oo aan ku dhex waadiyey boqortooyadii Ilaah. (Falimaha Rasuullada 20:25).

²³ Haddaba goortay maalin u qabteen, qaar badan baa hoygiisa ugu yimid, oo usuu u sharraxay oo uga markhaati furay boqortooyadii Ilaah, isagoo wax Ciise ku caddaynaya sharcigii Muuse iyo nebiyadaba subaxdii ilaa fiidkii. ... ³¹ isagoo ku waadiyaya boqortooyada Ilaah oo baraya waxyaalaha ku saabsan Rabbi Ciise Masiix . isagoo aan ninna u diidin (Falimaha Rasuullada 28 : 23,31).

Fiiro u yeelo in Boqortooyada Ilaah aanay ahayn Ciise oo keliya (inkasta oo uu isagu qayb weyn ka yahay), sida Bawlos u baray Ciise si ka duwan waxa uu baray oo ku saabsan Boqortooyada Ilaah.

Bawlos usuxuu kaloo taas ugu yeedhay injiilka Ilaah, laakiin taasu weli waxay ahayd injiilka boqortooyada Ilaah.

⁹ Waxaannu idinku waadinnay injiilka Ilaah... ¹² inaad u socotaan si istaahila Ilaaha idiin yeedhaya boqortooyadiisa iyo ammaantiisa. (1 Tesalonika 2:9 , 12)

Bawlos usuxuu kaloo ugu yeedhay injiilka Masiixa (Rooma 1:16). "Fariinta wanaagsan" ee Ciise, fariinta uu baray.

Ka fiirso in aanay si fudud u ahayn injiilka ku saabsan shakhsiga Ciise Masiix ama ku saabsan baabaa'dada shakhsi ahaaneed. Bawlos usuxuu yidhi injiilka Masiixa waxaa ka mid ah addeecidda Ciise, soo laabashadiisa, iyo xukunka Ilaah:

⁶ ...Ilaah inuu dhibka ku abaal mariyo kuwa ku dhiba, ⁷ iyo inuu ku siiyo kuwa dhibban oo nala naso markii Rabbi Ciise samada laga soo muujiyey malaa'igihiiisa xoogga badan, ⁸ oo dab ololaya oo ka dargoosanaya kuwa aan Ilaah aqoon iyo kuwa aan addeecin injiilka Rabbigeenna Ciise Masiix. ⁹ Kuwan waxaa lagu ciqaabi doonaa baabbi'in weligeed ah oo xagga Rabbiga hortiiisa ka imanaysa iyo xagga ammaanta xooggiisa, ¹⁰ oo maalintaas markuu yimaado in lagu ammaano quduusiintiisa, iyo in lagu ammaano kuwa rumaysstay oo dhan, maxaa yeelay, markhaatifikayaga waa markhaatifikayaga. dhexdiinna waa la rumaysstay (2 Tesalonika 1:6-10).

Axdiga cusubi usuxuu muujinayaa inay boqortooyadu tahay wax aynu heli doonno, ee maaha inaynu imminka si buuxda u haysanno.

²⁸ waxaynu helaynaa boqortooyo aan la gariirin
karin (Cibraaniyada 12:28).

Uaam fahmi karnaa oo sugi karnaa inaan ka mid
ahaanno Boqortooyada Ilaah hadda, laakiin si buuxda
uma gelin.

Bawlos usuxuu si gaar ah u xaqiijiyay in qofku uusan si
buxda u gelin Boqortooyada Ilaah sida bani'aadam
dhimanaya, sida ay dhacdo sarakicidda dabadeed :

⁵⁰ Haddaba waxaan leeyahay, walaalayaalows,
Jidhka iyo dhiiggu ma dhaxli karaan
boqortooyada Ilaah; sidoo kale musuqmaasuq
ma dhaxlo musuq-maasuq. ⁵¹ Bal eega, waxaan idiin
sheegayaa usax qarsoon. Kulligayo ma wada wada seexan
doonno, laakiin dhammaanteen waannu is beddeli
doonaa. Waayo, buunku waa dhawaaqi doonaa,
oo kuwii dhintayna qudhuula'aan baa la sara
kicin doonaa, waana layna beddeli doonaa (1
Korintos 15:50-52).

¹ Haddaba waxaan kugu dhaarinayaa Ilaah
horbiisa iyo Rabbi Ciise Masiix, kan xukumi
doona kuwa nool iyo kuwa dhintayba
muuqashadiisa iyo boqortooyadiisa.

(2 Timoteyos 4:1).

Bawlos taas kaliya ma barin, laakiin inuu Ciise
boqortooyada u dhiibi doono Ilaaha Aabbaha ah:

²⁰ Laakiin hadda Masiixa ayaa kuwii dhintay ka
soo sara kacay, oo usuxuu noqday midhaha ugu
horreeya ee kuwii dhintay. ²¹ Waayo, hadday
dhimashadu nin ku timid, sarakicidda kuwii
dhintayna nin bay ku timid. ²² Waayo, sida
dhammaan Aadam ugu wada dhintaan, sidaas oo
kalaq dhammaan Masiixa loogu wada noolaan
doonaa. ²³ Laakiin mid kastaa siduu u ahaado,

Masiixa midhaha ugu horreeya , dabadeedna kuwa Masiixa markuu yimaado. ²⁴ Markaasaa dhanmaadku iman doonaa markuu boqortooyada u dhiibo Ilaaha Aabbaha ah, markuu baabbi'iyu dhanmaan amarrada iyo xoogga oo dhan. ²⁵ Waayo, waa inuu wax xukumo ilaa uu cadaawayaasha oo dhan cagihiisa hoostooda geliyo. (1 Korintos 15:20-25).

Bawlos usuxuu kaloo baray in kuwa xaqa daran (kuwa jebiya) ayan dhaxli doonin boqortooyada Ilaah.

⁹ Miyaynaan garanaynin in kuwa aan xaqa ahayn dhaxli doonin boqortooyada Ilaah? Yaan la khiyaanayn. Ama dhillayaasha, ama kuwa sanamyada caabuda, ama dhillayaasha, ama khaniisiinta, ama khaniisyada, ¹⁰ ama tuugay, ama kuwa wax fa'iido ah , ama kuwa sakhradna, ama kuwa wax caaya, ama wax dulna ma dhaxli doonaan boqortooyada Ilaah (1 Korintos 6:9-10).

¹⁹ Haddaba shuqullada jidhku waa bayaan, kuwaas oo ah: sinada, sinada, wasakhnimada, sinada, ²⁰ sanam caabudidda, sixirka, nacaybka, murannada, xaasidnimada, caadhada, damacnimada, ²¹ xaasidnimo, dilid, sakhradnimo, madadaalo, iyo wixii la mid ah; Waxaan hore idiinku sheegayaa, sidaan waagii hore idiinku sheegay, kuwa waxyaalahan oo kale yeela ma dhaxli doonaan boqortooyada Ilaah (Galatiya 5:19-21).

⁵ Waayo, tan waad garanaysaan in dhillay ama qof wasakh ah ama nin hanguri weynu yahay oo sanam caabudaa uusan innaba dhaxal ku lahayn boqortooyada Masiix iyo Ilaah (Efesos 5:5).

Ilaah usuxuu leeyahay jaangooyooyin usuxuuna dalbanayaa toubad keenka dembiga si uu awood ugu

yeesho inuu galo boqortooyadiisa. Rasuul Bawlos
usuxuu ka digay in qaarkood aysan bari doonin in
injiilka Ciise uu yahay jawaabta, laakiin mid kale
ayaa ah:

³ Nimco ha idinla jirto iyo nabad ka timaada
Ilaaha Aabbaha ah iyo Rabbigeenna Ciise Masiix,
⁴ kan nafsiisa u bixiyey dembiyadeenna inuu
inaga samatabbixiyo wakhtigan sharka leh sida
uu doonayo Ilaaha Aabbaha ah. ⁵ Isaga ammaanu
ha u ahaato. weligiis iyo weligiis. Aamiin. ⁶ Waxaan
la yaabay inaad dhacso uga jeesteen kii nimeada Masiixa idinku
yeedhay, oo aad u leexanaysaan injiil kale kan mid kale
ma aha. Laakiin waxaa jira kuwo idin dhiba oo
doonaya inay injiilka Masiix qalloociyaan. ⁸
Laakiin xabaa haddii annaga ama malaa'ig
samada ka timid, aannu idinku waadinno injiil
kale oo aan ahayn kii aannu idinku waadinnay, ha
inkaarnaado. Sidii aannu markii hore nidhi,
hadda waxaan haddana leeyahay, Haddii nin
idinku waadiyo injiil kale oo aan ahayn ^{kii} aad
aqbasheen, hainkaarnaado. (Galatiga 1:3-9) .

³ Laakiin waxaan ka baqayaa inay maskaxdiinnu
ka kharribto daahirnimada xagga Masiix, sidii
abeesadu khiyaanadiisa Xaawa ugu
khiyaanaysay. ⁴ Waayo, kan imanaya hadduu
dadka ku waadiyo Ciise kale oo aynaan ku waadin,
ama haddaad heshaan ruux kale oo aydn aqbalin,
ama injiil kale oo aydn aqbalin, waad
dulqaadan kartaan. (2 Korintos 11:3-4)

Maxay ahayd "kale" iyo "ka duwan," run ahaantii been,
injiilka?

Injiilka beenta ah usuxuu leeyahay qaybo kala duwan.

Guud ahaan, injiilka beenta ahi waa in aad rumaysatid
in aanaad u baahnayn inaad Ilaah addeedo oo aad dhab
ahaantii ku dadaashe inaad si dhab ah ugu noolaato

jidkiisa adigoo sheeganaya inaad taqaan Ilaah (cf. Matayos 7:21-23). Waxay u janjeertaa inay noqoto qof jecelaysi.

Abeesadu waxay ku khiyaanaysay Xaawa inay ku dhacdo injiil been ah ku dhawaaad 6000 oo sano ka hor (Bilowgii 3) - dadkuna waxay rumaysnaayeen inay Ilaah ka aqoon badan yihiin oo ay iyagu ka bakhadaan wanaagga iyo xumaanta. Haa, ka dib markii Ciise yimid, magiciisa waxaa inta badan ku lifaaqan in Injiillada been ah oo kala duwan - fani waa ay sii socotay oo waxay sii socon doontaa ilaa wakhtiga ka gees ah ugu dambeeya.

Hadda oo ku soo laabatay waagii Rasuul Bawlos, injiilka beenta ahi usuxuu asal ahaan ahaa ruugcaddaagii runta iyo qaladka. Gnostics asal ahaan waxay rumaysnaayeen in aqoonta gaarka ahi ay tahay waxa loo baahan yahay si loo helo fahanka ruuxiga ah, oo ay ku jirto badbaadada. Gnostics waxay u janjeersadeen inay rumaysadaan in waxa jidhku sameeyo aanay ahayn nabiiyo gaar ah oo waxay ka soo horjeedaan addeecidda Ilaah arrimaha sida sabbida maalinta toddobaad. Mid ka mid ah hoggaamiyeyaasha beenta ah usuxuu ahaa Simon Magus, kaas oo uu u digay Rasuul Butros (Fahimaha Rasuullada 8:18-21).

Laakiin ma fududa

Axdiga Cusubi usuxuu muujinayaa inuu Filibos baray Boqortooyada Ilaah:

⁵ Markaasaa Filibos usuxuu tegey magaalada Samariya, oo usuxuu dadka ku waacdiyey Masiixa. ... ¹² Waxay rumaysdeen Filibos markuu ku waacdiyey waxyaalihii ku saabsanaa boqortooyada Ilaah... (Fahimaha Rasuullada 8: 5,12).

Laakiin Ciise, Bawlos iyo xertii waxay baren inaanay fududayn gelitaanka boqortooyada Ilaah.

²⁴ Ciise goortuu arkay inuu calool xun yahay, waxuu yidhi, Kuwa hodanka ah waa ku adag tahay inay boqortooyada Ilaah galaan! ²⁵ Waayo, nin hodan ah inuu boqortooyada Ilaah galo waxaa ka hawl yar in awo irbad daloolkeeda ka duso.

²⁶ Kuwa maqlayna waxay yidhaahdeen, Haddaba yaa badbaadi kara?

²⁷ Laakiin waxuu yidhi, Waxa aan dadka u suurtoobin, Ilaah waa u suurtoobaan. (Luukos 18:24-27)

²² "Waa inaynu dhibaatooyin badan ku galnaa boqortooyada Ilaah " (Falimaha Rasuullada 14:22).

³ Waxaa nagu waajib ah, walaalayaalows, inaanu mar walba aawadiin Ilaah ugu mahad naqno sida ay tahay

Waa ku habboon tahay, maxaa yeelay, rumaysadkiinnu aad buu u kordhayaa, jacaylka dhanmaantiinna waa badnaadayaa, ⁴ sidaas daraaddeed waxaanu idinku faannaa kiniisadaha Ilaah dhexdooda iyo rumaysadkiinna aad u dulqaadataan silecyada iyo dhibaatooyinka aad u adkaysataan oo dhan. ⁵ Kaas oo ah markhaatifurka xukunka xaq ah oo Ilaah, in laydinku tiriyo kuwo qumman boqortooyada Ilaah, oo aad aawadood u xanuunsataan. ⁶ maxaa yeelay, waa wax xaq ah Ilaah hortiiisa inuu dhib ku abaalgudo kuwa idin dhiba, ⁷ iyo inuu ku siiyo kuwa dhibban, markii Rabbi Ciise samada laga soo muujiyo malaa'igihiiisa xoogga badan, (2 Gesalonika 1:3-7).

Dhibaatooyinka jira daraaddood, qaar um baa hadda loo yeedhay oo la doortay wakhtigan inay qayb ka noqdaan (Matayos 22:1-14; Yooxanaa 6:44; Cibraaniyada 6:4-6). Kuwo kale ayaa mar dambe loogu yeedhi doonaa, sida Baybalku muujinayo in kuwa "kuwa ruuxa ka qaldamaa ay garwaaqsan doonaan, kuwa cabanayana wax bay baran doonaan" (Ishaacyaah 29:24).

Rasuul Butros usuxuu baray in boqortooyada ay weligeed waarto, iyo in injiilka Ilaah si adag loo addeeco, haddii kale waxaa jiri doona xukun:

¹⁰ Sidaas daraaddeed, walaalayaalow, aad ugu dadaala inaad u yeedhaan iyo doorkiinna, waayo, haddaad waxyaalahaas samaysaan weligiin na burumburoon doontaan. ¹¹ Waayo, sidaasaa laydinku siin doonaa gelitaanka boqortooyada daa'imiska ah oo Rabbigeenna iyo Baabadiyeheenna Ciise Masiix (2 Butros 1:10-11).

¹² Waayo, waxaa yimid wakhtigii xukunku guriga Ilaah ka bilaabi lahaa; Oo hadday marka hore inagu bilowdaan, maxaa dhanmaadkoodu ahaan doonaa kuwa aan addeecin injiilka Ilaah? (1 Butros 4:17).

Kutubta ugu dambeeya ee Baybalka iyo Boqortooyada

Baybalku usuxuu ina barayaa in "Ilaah yahay jacayl" (1 Yooxanaa 4:8,16) Ciisena waa Ilaah (Yooxanaa 1:1,14)—Boqortooyada Ilaahay waxay yeelan doontaa boqor jacayl ah oo sharciyadiisu baageeraan jacaylka ee na aha naqayb. (Muujintii 22:14-15).

Baybalku waxa kale oo uu muujinayaa in Ilaah soo diri doono malaa'ig ku waadiyi doonta injiilka daa'inka ah ee boqortooyada Ilaah (Muujintii 14:6-7) ka dibna malaa'ig kale si ay u tilmaanto in kasta oo ay u muuqato mid weyn, haddana Baabuloon way dhacaysaa

(Muujiintii 14:8-9). Farriimahanii waxay noqon doonaan xaqiijin ka sarraysa injiilka in dunidu ay hore u heli doonto maray ahaan oo ay u eegi doonaan arrimo "dadka faraha badan" ee u imanaya Ilaah inta lagu jiro dhanmaadka (Muujiintii 7: 9-14). Si ka duwan awoodda u dambaysa ee Baabuloon ee soo kici doonta oo dhici doonta (cf. Muujiintii 18:1-18), wejiga u dambeeya ee boqortooyada Ilaah waa weligiis:

¹⁵ Markaasaa waxaa ka dhawaajisay malaa'igtii foddobaad, oo waxaa samada ka yeedhay codad waaweyn, oo waxay lahaayeen, Boqortooyoyinkii dunidu waxay noqdeen boqortooyoyinkii Rabbigeenna iyo Masiixiisa, oo isna boqor buu ahaan doonaa weligiis iyo weligiis. (Muujiintii 11:15).

Ciise ayaa boqortooyadii ku xukumi doonaa! Baybalkuna usuxuu daaha ka qaaday laba magac oo kala ah:

¹⁶ Oo khamiiskiisa iyo boudadiisana usuxuu ku lahaa magac ku qoran, BOQORKA BOQORRADA IYO SAYIDKA SAYIDKA (Muujiintii 19:16).

Laakiin Ciise ma yahay kan keliya oo xukumi doona? U fiirso buducan:

⁴ Oo markaasaa arkay carshiyo, oo waxay ku fadhiisteen, oo xukum baa iyaga la saaray. Markaasaa arkay nafaha kuwii madaxa looga gooyay markhaatiifurkooda Ciise iyo ereyga Ilaah aawadood, oo aan caabudin bahalkii ama ekaantiisa, oo aan calaamadiisii wejigooda iyo gaamahooda toona ka helin. Oo waxay la noolaayeen oo ay Masiix wax la xukumayeen kun sannadood . . . ⁶ Waxaa barakaysan oo quduus ah kan ka qayb gala sarakicidda kowaad. dhimashada labaad amar kuma laha, laakiin waxay usadaaddo u ahaan doonaan Ilaah iyo

**Masiixa, oo waxay isaga wax la xukumi doonaan
kun sannadood (Muujiintii 20: 4,6).**

**Masiixiyiinta runta ah ayaa la sarakiicin doonaa si ay
masiix ula xukumaan kun sano! Maxaa yeelay,
boqortooyada weligeed way waari doontaa (Muujiintii
11:15), laakiin xukunkaas la sheegay wuxuu ahaa kun
sano oo keliya. Tani waa sababta aan hore ugu
tilmaamay tan wajigii koowaad ee boqortooyada -
waji, kun sano, waji ka soo horjeeda kan ugu
dambeeya, ruuxa badan, waji.**

**Dhawr dhacdo ayaa ku taxan kitaabka Muujiintii sida
dhacaya inta u dhaxaysa kun-sano iyo wejiyada u
dambeeya ee Boqortooyada Ilaah:**

⁷ Haddaba markii ay kunka sannadood
dhanmaatay, Shayddaan baa xabsiga laga sii
dayn doonaa, ⁸ oo wuxuu u soo bixi doonaa inuu
khiyaaneeyo quruumaha deggan dhulka afartiisa
gees, oo ah Juuj iyo Maajuu, inuu iyaga u soo
ururiyo dagaalka, oo tiradooduna ay dhan tahay.
ciidda badda. ... ¹¹ Markaasaan arkay carshi
weyn oo cad iyo kii ku fadhigay, oo wejigiisa
dhulkii iyo samadii ay ka carareen. Meelna looma
helin. ¹² Oo haddana waxaan arkay kuwii dhintay,
yar iyo weynba, iyagoo Ilaah hortiiisa taagan oo
buugaag laga furay. Markaasaa waxaa la furay
kitaab kale oo ah kitaabka nolosha. Oo kuwii
dhintayna waxaa lagu xukumay sidii
shuqulladoodu ahaayeen iyo waxyaalihii buugaag
ku qornaa. ¹³ Oo baddiina waxay soo daysay kuwii
dhintay oo dhexdeeda ku jiray; Oo iyagii waxaa
lagu xukumay nin kasta sidii shuqulladiisu
ahaayeen. ¹⁴ Markaasaa dhimashadii iyo Haadees
waxaa lagu dhex tuuray baddii dabka ahayd.
Tani waa dhimashadii labaad. ¹⁵ Oo ku alla kii aan
laga helin isagoo ku qoran kitaabka nolosha
waxaa lagu dhex tuuray baddii dabka ahayd
(Muujiintii 20:7-8, 11-15).

Buugga Muujintii usuxuu muujinayaa in ay jiri doonto weji dambe oo iman doona xukunka kun sano ka dib iyo dhimashada labaad ka dib:

¹ Haddaba waxaan arkay samo cusub iyo dhul cusub, waayo, samadii hore iyo dhulkii hore way dhammaadeen. Sidoo kale ma jirin bad kale. ² Markaasaan arkay magaalada quduuska ah oo Yerusaalem cusub, oo samada ka soo degaysa xagga Ilaah, iyadoo loo diyaariyey sidii aroosad ninkeedii loo sharraxay. ³ Oo haddana waxaan samada ka maqlay cod weyn oo leh, Bal eega, taambuugga Ilaah usuxuu la jiraa dadka, oo isna usuu la joogi doonaa iyaga, oo waxay ahaan doonaan dadkiisii. Ilaah qudhiisa ayaa iyaga la jiri doona oo usuxuu ahaan doonaa Ilaahood. ⁴ Oo Ilaah indahaooda ilmo kastuu ka tirtiri doonaa; mar dambe ma jiri doonaan dhimasho iyo murug iyo oohin toona. Xanuun dambe ma jiri doono, waayo, waxyaalihii hore way dhammaadeen. (Muujintii 21:1-4)

¹ Oo usuxuu i tusay webi saafi ah oo biyaha noolsha ah oo u dhalaalaya sidii crystal oo ka soo baxaya earshigii Ilaah iyo Wanka. ² Oo jidkiisa badhtankiisa iyo webiga dhankiisanba waxaa ku yiil geedkii noolsha, oo usuxuu dhali jiray laba iyo toban midho, oo geed kastaaba midhihiisa buu bixin jiray. Caleemihii geedku waxay ahaayeen kurso lagu bogsiiyo quruumaha. ³ Oo mar dambe naclad ma jiri doonto, laakiinse waxaa halkaas ku jiri doona Ilaah iyo Wanka earshigooda, oo addoonmadiisuna isagay u adeegi doonaan. ⁴ Oo waxay arki doonaan wejigiisa, oo magiciisuna usuxuu ku oolli doonaa wejigooda. ⁵ Oo halkaas habeen ma jiri doono, oo uma baahna laambad ama iftiin qorraxda, waayo, Rabbiga Ilaaha ah ayaa iyaga iftiimiyaa. Oo iyana boqor bay ahaan doonaan weligood iyo weligood. (Muujintii 22:1-5)

Bal u fiirso in boqortooyadan, oo ah kun sannadood *dabadeed*, ay ku jiraan addoommadii Ilaah oo uwaarta weligeed. Magaalada quduuska ah oo samada lagu hagaajiyey, samada way ka bixi doontaa, oo dhulkay ku soo degi doontaa. Tani waa bilawga wejiga ugu dambeeya ee Boqortooyada Ilaahay. Waqti aan xanuun iyo rafaad badan lahayn!

Kuwa camalka qabow waxay dhaxli doonaan dhulka (Matayos 5:5) iyo wax walba (Muujintii 21:7). Dhulka oo ay ku jirto magaalada quduuska ah oo korkeeda ku jiri doontaa ayaa ka roonaan doona, maxaa yeelay, jidadka Ilaah waa la samayn doonaa. Ogow taas:

⁷ Dawladnimadiisa iyo nabaddu way badnaan doonaan dhanmaad na ay ahaan doonaan (Ishaayaah 9:7).

Sida cad waxaa jiri doona koboc ka dib markii wejiga ugu dambeeya ee Boqortooyada Ilaah uu bilowdo iyadoo dhanmaan ay addeeci doonaan dawladda Ilaah.

Tani waxay noqon doontaa waqtiga ugu quruxda badan:

⁹ Laakiin sida qoran, Isha ma arag, dhegtuna na maqlin, oo dadka qalbigiisa na gelin waxyaalihii Ilaah u diyaariyey kuwa isaga jeeel. ¹⁰ Laakiin Ilaah baa inoogu muujiyey Ruuxiisa (1 Korintos 2:9-10) Waa wakhtiga jacaylka, farxadda iyo raaxada weligeed ah. Waxay noqon doontaa waqti cajiib ah! Boqortooyada Ilaah waxay samayn doontaa dad in aad u wanaagsan. Miyaaadan rabin inaad qaybtaada ku yeelato?

5. Itlahise ho orutiisa hore a tisebe ka tumelo ea hao bobeli oa kereke ke ho ruta

Macalimiintii hore ee Masiixa miyay u malaynateen inay ahayd inay injiilka ku waadiyaan Boqortooyada dhabta ah ee Ilaah?

Haa

Sannado ka hor, muxaaddaro uu jeediyay Professor Bart Ehrman oo ka tirsan Jaamacadda North Carolina, waxuu ku celceliyay, oo si sax ah, u carrabka ku adkeeyay in si ka duwan inta badan ee Masiixiyiinta sheegta maanta, Ciise iyo xertiisii hore ay ku dhawaaqeen Boqortooyada Ilaah. In kasta oo fahanka guud ee Dr. Ehrman ee Masiixiyadda uu si weyn uga duwan yahay kan Kaniisadda sii socota ee Ilaah, haddana waxaan ku heshiin karnaa in injiilka boqortooyadu yahay wixii Ciise qudhiisu ku dhawaaqay iyo xertiisii. Waxaan sidoo kale ku heshiin doonaa in qaar badan oo Masiixiyiin sheeganaya maanta aysan ku jirin. Taas fahan.

Qoritaanka Axdiga Cusub ee Ugu Da'da weyn iyo Waadiga

Boqortooyada Ilaah waxay ahayd qayb muhiim ah oo ka mid ah waxa lagu andacoonayo inay tahay " waadigii Masiixiga ahaa ee ugu da'da weynaa ee noolaa " (Holmes MW Ancient Christian Sermon. The Apostolic Fathers: Greek Texts and English Translations, 2nd ed. Baker Books, Grand Rapids, 2004, bogga 102). Waadigan Masiixiga ah ee Qadiimiga ah waxa uu ka kooban yahay weedhahan ku saabsan:

5:5 Weliba waxaad og tihiin, walaalayaalow, in joogitaankayagu dunida jidhku yahay wax aan waxba tarayn oo baddal ah, laakiin ballanka

Masiixu waa weyn yahay oo yaab leh, ku nasta boqortooyada imanaysa iyo nolosha weligeed ah.

Hadalka kore usuxuu muujinayaa in boqortooyadu aysan hadda ahayn, laakiin ay iman doonto oo ay weligeed ahaan doonto. Intaa waxaa dheer, waadigan qadiimiga ah usuxuu leeyahay:

6:9 Xabaa niman kan xaqa ah oo kuusan oo kale ah hadday ayan karin inay carruurtooda ku badbaadiyaan falimahooda xaqa ah, haddaba bal maxaa huba oo aynu ku helaynaa gelitaanka boqortooyada Ilaah haddaynaam baabtiiskeenna dhausrin oo daahir ah oo aan nijaas lahayn? Ama bal yaa noo doodi doona haddaan layna helin inaanu shuqullo quduus ah oo xaq ah haysanno?
9:6 Haddaba aynu isjeclaanno si aynu dhammaanteen u galno boqortooyada Ilaah. 11:7 Haddaba haddaynu og nahay waxaa Ilaah hortiiisa ku qumman, waxaynu geli doonnaa boqortooyadiisa oo waxaynu heli doonnaa ballamadii aan dhegtu maqlin, oo aan ilma arag, ama aan dadka qalbigiisu malaynaynin.

12:1 Haddaba aynu saacadba saacada ka dambaysa boqortooyada Ilaah ku sugno jacayl iyo xaqnimo, waayo, garan mayno maalinta Ilaah soo muuqdo.
12:6 usuxuu yidhi, Boqortooyada Aabbahay way iman doontaa.

Odhaahyada kor ku xusan waxay muujinayaan in jacaylka loo maro nolol sax ah loo baahan yahay, in aysaan weli gelin Boqortooyada Ilaah, iyo in ay dhacdo ka dib maalinta Ilaah muujinta - taasi waa ka dib markii Ciise soo laabtay mar kale. Waa boqortooyada Aabbaha iyo boqortooyada ma aha oo kaliya Ciise.

Waxaa xiise leh in waadiga ugu da'da weyn ee Masiixiyiinta ah ee Ilaah u oggolaaday inuu noolaado inuu baro isla Boqortooyada Ilaah ee Axdiga Cusubi

baro iyo Kaniisadda Joogtada ah ee Ilaah hadda wax baro (waxaa suurtagal ah in ay ka iman karto kaniisadda dhabta ah ee Ilaah, laakiin Aqoontayda xaddidan ee Giriigga ayaa xaddidayda awoodda aan u leeyahay in aan sameeyo caddayn adag).

Hogaamiyayaasha Kaniisadaha Qarnigii Labaad iyo Injiilka Boqortooyada

Waa in la ogaadda horraantii qarnigii 2aad ⁱⁿ Papias , oo ah maqalka Yooxanaa iyo saaxiibkii Polycarp oo loo tixgeliyey inuu yahay quduuska Roman Catholics, baray boqortooyadii kun sano. Eusebius usuxuu qoray in Papias baray:

... waxaa jiri doona kun-sano ka dib sarakicidda kuwii dhintay, marka xukunka shakhsi ahaaneed ee Masiixa lagu dhisi doono dhulkan. (Fragments of Papias , VI. Sidoo kale eeg Eusebius, Taariikhda Kaniisadda, Buugga 3, XXXIX, 12)

Papias usuxuu baray in tani ay noqon doonto wakhti aad u badan:

Sidaas oo kale, [Wuxuu yidhi] in hadhuudh sarreen ah ay toban dhali doonto

kun saboota, kan saboota adda addaa 10n kun, kan ta'an yoo ta'u, mirkaneessuu danda'u; iyo in tufaaxa, iyo iniinaha, iyo cawska ay ka soo bixi lahaayeen saami isku mid ah; iyo in xayawaanka oo dhan, oo markaas daaqaya oo keliya wax-soosaarka dhulka, ay noqon doonaan kuwo nabad iyo wada noolaansho, oo ay si qumman uga dambeeyaan dadka. " [Waxay waxyaalahan u markhaati furayaan Papias , oo ah nin qadiimi ah, kaas oo ahaa maqalka John iyo saaxiibkii Polycarp, buugaagtiisa afaraad; waayo, shan buug ayaa isaga uu curiyey...] (Fragments of Papias , IV)

Warqadda Axdiiga Cusub ee dambe ee loo diray dadka Korintos waxay leedahay:

42:1-3 Rasuulladu waxay inoogu heleen injiilka xagga Rabbi Ciise Masiix; Ciise Masiix xagga Ilaah buu ka soo diray. Haddaba Masiixu wuxuu ka yimid xagga Ilaah, rasuulladiina waxay ka yimaadeen Masiixa. Haddaba labadooduba waxay ku yimaadeen doonista Eebbe siday u kala horreeyaan. Haddaba intay amar qaateen oo sarakicidda Rabbigeenna Ciise Masiix aad ugu hubateen, oo ereyga Ilaah lagu hubiyey Ruuxa Quduuska ah, markaasay waxay la baxeen injiilka in boqortooyada Ilaah imanayso.

Polycarp ee Smyrna wuxuu ahaa hoggaamiye Masiixi hore, kaasoo ahaa xertii Yooxanaa, oo ahaa kii ugu dambeeyay rasuuladii asalka ahaa ee dhintaa. Polycarp e. 120-135 AD baray :

Waxaa barakaysan masaakiinta iyo kuwa xaqnimada aawadeed loo silciyo, waayo, boqortooyada Ilaah iyagaa leh. (Polycarp. Warqad ku socota Filiboy, cutubka II. laga soo bilaabo Aabayaasha Ante-Nicene, Volume 1 sida ay tafatireen Alexander Roberts & James Donaldson. Daabacaad Ameerika, 1885)

Haddaba innagoo og inaan "Ilaah laguma majaajiiloon," waxaa nagu waajib ah inaan u socoonno si isbaahila qaynuunkiisa iyo ammaantiisa . ruuxa; "iyo " kuwa sinayska, ama nacasyada, ama kuwa ku xadgudba binu-aadmiga, ma dhaxli doonaan boqortooyada Ilaah, " ama kuwa sameeya waxyaalo aan qummanayn oo aan qummanayn. (ibid, cutubka V)

Haddaba aynu isaga ugu adeegno baqdin iyo cabsi oo dhan siduu isagu inagu amray, iyo rasuulladii

injiilka nagu waacdiyey, iyo nebiyadii horay u sii sheegay inaan shaha Rabbiga. (ibid, cutubka VI)

Sida kuwa kale ee Axdiga Cusub, Polycarp wuxuu baray in kuwa xaqa ah, ma aha kuwa jebiya amarka, ay dhaxli doonaan Boqortooyada Ilaah.

Kuwa soo socda ayaa sidoo kale la sheegay in ay baren Polycarp:

Sabtida soo socotana wuxuu yidhi; Carruurta Ilaah gacaliyaydow, waan idin baryayaaye, waan idin baryayaaye. Waxaan idinku dhaariyey markii wadaaddada kiniisaddu joogeen, oo haddana waxaan dhanmaan idinka waaninayaa inaad si quruxsan oo istaahilaan ugu socotaan jidka Rabbiga... Soo jeeda oo mar kale diyaar ahaada. xagga jacaylka midba midka kale u qabo, imaatinkiisu wuxuu si lama filaan ah u muuqdaa sida hillaac degdeg ah, xukunka weyn ee dabka, nolosha weligeed ah, iyo boqortooyadiisa aan dhimanayn. Oo wax kasta oo aad Ilaah baray oo dhan garanaysaan markaad baadhaysaan Qorniinka waxyiga, waxaad qalbiyadiinna ku xardhan tihiin qalinka Ruuxa Quduuska ah in qaynuunnadu idinku sii jiraan iyagoo aan idlaan karin. (Noloshii Polycarp, cutubka 24. JB Lightfoot, Aabbayaasha Rasuullada, cad. 3.2, 1889, bogga 488-506)

Melito ee Sardis, oo ahaa hoggaamiyaha Kaniisadda Ilaah, c. 170 AD, baray:

Waayo, shareigii injiilka lagu soo daabacay, kan duugga ah oo ku cusub kan cusub oo Siyoon iyo Yeruusaleem ka soo baxaya. oo qaynuunku wuxuu ku soo baxay ninco, iyo caynkii bahalka dhanmeeyey, iyo wankii ku jiray Wiilka, iyo idaha oo nin ku jira, ninkiina xagga Ilaah

**Laakiin injiilku usuxuu noqday sharaxaadda
sharciga iyo sharcigiisa**

**cofinta , halka kaniisadda noqotay bakhaarka
runta...**

**Kanu waa kii inaga samatabbixiyey
addoonnimadii oo ina gaadhnay xorriyad,
gudeurkii oo iftiin u soo baxay, dhimashadana
noloshiisii noo galnay, oo innaga samatabbixiyey
boqortooyo weligeed ah. (Melito . Homily On the
Passover . _ _**

**Haddaba, Boqortooyada Ilaah waxaa loo yaqaanay inay
tahay wax weligeed ah, oo aan si fudud u ahayn
Kaniisadda Masiixiga ama Kaatoliga ee hadda oo ay ku
jirto sharciga Ilaah.**

**Qoraal kale oo dabayaaqadii qarnigii labaad ah ayaa
dadka ku waanayay inay eegaan boqortooyada:**

**Haddaba midkiinna yuusan mar dambe is-
yeelyeelin , yuusan dib u eegin, laakiin isagoo
ikhtiyaar u ah inuu injiilka boqortooyada Ilaah
ugu dhawaaqo. (Roman Clement. Aqoonsiga,
Buugga X, Cutubka XLV. Waxa laga soo xigtay
Aabayaasha Ante-Nicene, Volume 8. Waxaa
tafatiiray Alexander Roberts & James
Donaldson. Daabacaad Ameerika, 1886)**

**Intaa waxaa dheer, iyada oo sida muuqata aysan ku
qorin mid ka mid ah kaniisadda runta ah, bartamihii
qarnigii labaad qoraalka cinwaan kiisu yahay *Shepherd
of Hermas* ee tarjumaadda Roberts & Donaldson usuxuu
isticmaalay ereyga "boqortooyada Ilaah" afar iyo
toban jeer.**

**Masiixiyiinta runta ah, iyo xabaa qaar badan oo
masiixa sheeganaya, ayaa wax ka ogaan Boqortooyada
Ilaah qarnigii labaad.**

Xitaa Catholic iyo Eastern Orthodox Saint Irenaeus wuxuu fahmay in sarakicidda ka dib, Masiixiyiintu ay geli doonaan Boqortooyada Ilaah. U fiirso waxa uu qoray, c. 180 AD:

Waayo, sidaas oo kale waa xaalka kuwa rumaystay, maxaa yeelay, Ruuxa Quduuska ahu had iyo goor buu iyaga ku sii jiro, kan lagu siiyey baabtiiska, oo kan aqbalana ha hayo, hadduu ku socdo runta iyo quduusnimada iyo xaqnimada iyo dulqaadashada. Waayo, naftanu waxay leedahay sarakicidda kuwa rumaystay dhexdeeda, iyadoo jidhku nafta mar kale qaadanayo, oo ay la socoto xoogga Ruuxa Quduuska ah, oo la sara kiciyo oo galo boqortooyada Ilaah. (Irenaeus, St., Bishop of Lyon. Waxaa ka furjumay Armenian by Armistage Robinson. Bannaanbaxa Uacdiga Rasuullada cutubka 42-aad. Wells, Somerset, Oct. 1879. Sida lagu daabacay BULSHADA HORUMARINTA AQOONTA KRISTAANKA. NEW YORK: MACMILLAN CO, 1920).

Ge'ofilos kii Antiyokh wax baray:

Waxaanse xusaa wanaaggiisa; Haddaan isaga ugu yeedo boqortooyo, waxaan ka hadlayaa ammaantiisa... .. Isaguse kama uu dhigin mid dhimanaya ama dhimanaya, laakiin, sidaynu kor ku sheegnay, labadaba wuu samayn karaa; hadduu u janjeero waxyaalaha aan dhiman karin, isagoo amarka Ilaah xajinaya, uu isagu abaalgud ka helo dhimashola'aanta oo uu Ilaah noqdo. (Ge'ofilos, Ku Atoolyeus, 1:3, 2:27)

Kaafooligga, Hippolytus, horraantii qarnigii saddexaad, wuxuu qoray:

Oo waxaad heli doontaa boqortooyada jannada, kaaga, markaad noloshan qariibka ku ahayd, garanaysay Boqorka jannada. Oo waxaad noqon

doontaa wehel Ilaahnimada iyo Masiixa wax la wadaaga, oo aan mar dambe addoommo ku ahayn damacyada xunxun, oo aanad mar dambe cudur ku lumin. Waayo, waxaad noqotay Ilaah, oo wax kasta oo aad ku xanuunsatay intaad nin ahayd, ayuu waxyaalahan kuu siiyey, maxaa yeelay, waxaad ahaan jirteen wax dhimanaya ; Ilaah bay noqdeen, oo waxay dhaleen dhimashola'aan. (Hippolytus. Beeninta Dhanmaan Bidcada, Buugga X, cutubka 30)

Hadafka dadka laga leeyahay waa in la ilaahsiyo Boqortooyada Ilaahay ee imanaysa.

Dhibaatooyinkii Qarnigii Labaad iyo Saddexaad

In kasta oo ay aqbalaan baahsan, i qarnigii labaad, waxaa kacay hoggaamiyaha riddada ah ee sharciga ka soo horjeeda oo la odhan jiray Marcion . Marcion wuxuu baray wax ka gees ah sharciga Ilaah, sabtida, iyo boqortooyada dhabta ah ee Ilaah. In kasta oo uu diiday Polycarp iyo kuwa kale, waxa uu xidhiidh la lahaa Kaniisadda Rome in muddo ah oo u muuqday in uu saamayn ku leeyahay halkaas.

Qarnigii labaad iyo saddexaad, allegorists ayaa laga aasaasay Alexandria (Masar). Tusaalayaal badan ayaa ka soo horjeestay caqiidada boqortooyada imanaysa. U fiirso warbixinta ku saabsan qaar ka mid ah tusaalayaashaas:

Dionysius wuxuu ka dhashay qoys jaahili ah oo sharaaf leh oo hodan ah oo ku nool Alexandria, wuxuuna wax ku bartay falsafadooda. Wuxuu ka tagay iskuulada jaahilka si uu u noqdo arday Origen, kaas oo uu ku guuleystey mas'uuliyadda dugsiga eecathetical ee Alexandria...

Clement, Origen, iyo dugsiga Gnostic waxa ay kharribeen caqiidadii Qudduuska iyagoo

adeegsanaya tafsiiirkooda cajiibka ah iyo kuwa maldahan... waxa ay naftooda u heleen magaca "Allegorists." Nepos usuxuu si fagaare ah ula dagaallamay Allegorists, usuxuuna ku adkaystay inay jiri doonto xukunka Masiixa dhulka...

Dionysius usuxuu la murmay xerta Nepos, iyo xisaabtiisa... " xaalad noocaas ah oo hadda ka jirta boqortooyada Ilaah." Tani waa markii ugu horreysay ee la sheego boqortooyada Ilaah ee ka jirta xaaladda hadda kaniisadaha...

Nepos usuxuu canaantay qaladkooda, isagoo tusaya in boqortooyada jannadu aanay ahayn mid tusaaleyaal ah, laakiin ay tahay boqortooyada dhabta ah ee Rabbigeenna soo socota ee sarakicidda iyo nolosha weligeed ah.

Sidaa darteed fikradda boqortooyadu waxay ku timaaddaa xaaladda hadda jirta waxaa la raray oo lagu soo saaray dugsiga Gnostic ee Allegorists ee Masar, AD 200 ilaa 250, qarni buuxa ka hor intaanay hoggaamiyaha kaniisadda Boqortooyada u iman in loo tixgeliyo inay yihiin kuwa carshiga ku jira. ...

Clement waxa uu uwaraystay fikradda boqortooyada Ilaah oo ah xaalad aqoonta maskaxeed ee runta ah ee Ilaah. Origen usuxuu u dejiyay macne ruuxi ah oo ku qarsoon xarafka cad ee Qorniinka . (Ward, Henry Dana. Injiilka Boqortooyada: Boqortooyo Aan Ka Mid Ahayn Dunidan; Ma aha Adduunyadan; Laakiin inay timaado dalka jannada, ee sarakicidda kuwii dhintay iyo soo celinta Wax kasta. Waxa daabacay Claxton, Remsen & Haffefinger , 1870, bogga 124-125)

Sidaa darteed, halka Bishop Nepos baray injiilka Boqortooyada Ilaah, tusaaleyaalku waxay isku dayeen

inay la yimaadaan been, xaqiiqo yar, fahamkeeda. Bishop Apollinaris ee Hierapolis sidoo kale isku dayay inuu la dagaallamo khaladaadka allegorists isku mar. Kuwa run ahaantii ku jira kaniisadda Ilaah waxay u taagnadeen runta Boqortooyada Ilaah ee dhabta ah taariikhda oo dhan.

Herbert W. Armstrong wuxuu baray injiilka Boqortooyada, oo lagu daray

Qarnigii 20aad, *maxuum* Herbert W. Armstrong wuxuu qoray:

Waaqo waxay diideen injiilka masiixa dunidu waxay ahayd in ay beddelato wax kale meesheeda. Waxay ahayd inay hindisaan been abuur! Haddaba waxaynu maqalnay boqortooyada Ilaah oo lagaga hadlay hadal qurux badan -- dareen wanaagsan oo quluubta biniaadmiga ku jira - oo laga dhigayo wax run ah oo aan waxba ahayn! Qaar kale waxay si khaldan u sheegeen in "KANISAD" ay tahay boqortooyada. . . Nebi Daanyeel, oo noolaa 600 oo sano ka hor masiixa, wuxuu ogaa in boqortooyada Ilaah ay tahay boqortooyo dhab ah - oo ah dowlad xukunta.

dhabta ah ee dhulka . . .

Halkan . . . waa tilmaamta Ilaah ee waxa ay tahay Boqortooyada ILAAHAY: "Oo waagii boqorradan..." - waxay halkan ka hadlaysaa tobanka farood, qayb bir ah iyo qayb dhoobo jajaban ah. Tani, iyada oo la xidhiidhiyay waxsii sheegista Daanyeel 7, iyo Muujintii 13 iyo 17, waxa ay tilmaamaysaa Maraykanka cusub ee Yurub ee hadda samaynaya . . . Indhahaaga hortooda. Muujintii 17:12 waxay si faahfaahsan u caddaynaysaa inay noqon doonto midow TOBAN BOQOR AMA BOQORTOoyooyin ah oo (Muujintii

17:8) soo noolayn doona Boqortooyadii hore ee Roomaanka . . .

Markuu Masiixu yimaado, uxuu iman doona isagoo ah BOQORKA boqorrada, oo xukumii doona dunida oo dhan (Muujintii 19:11-16); Daanyeel uxuu yidhi, boqortooyadiisa -- boqortooyada *Ilah* , waa inay wada baabbi'iyaan boqortooyoyinkan dunida oo dhan. Muujintii 11:15 waxay ku leedahay erayadan: "Boqortooyoyinka dunidu waxay noqdeen boqortooyoyinkii Rabbigeenna iyo Masiixiisa, oo isna boqor buu ahaan doonaa weligiis iyo weligiis"! Tani waa boqortooyadii ILAAHAY. Waa dhamaadka dawladaha hadda jira - haa, iyo xitaa Maraykanka iyo quruumaha Ingiriiska. Oo markaas waxay noqon doonaan boqortooyoyin - xukuumadda - Rabbi Ciise Masiix, oo markaas BOQORKA boqorrada u baliya dhulka oo dhan. Tani waxay si buuxda u cadeeysaa xaqiigda ah in Boqortooyada ALLE ay tahay dowlad dhab ah. Xataa sida ay Boqortooyada Kaldayiin u ahayd BOQORTOO - xitaa sida Boqortooyada Roomaanku ay u ahayd BOQORTOO - sidaas darteed Boqortooyada Ilahay waa dawlad. Waa in ay la wareegto DOWLADDA QARANKA aduunka. Ciise Masiix uxuu u dhashay inuu noqdo BOQOR--GALIYE! . . .

Isla Ciise Masiix oo ku dul wareegay buuraha iyo dooxoyinka dhulka Quduuska ah iyo waddooyinka Yerusaalem in ka badan 1,900 oo sano ka hor ayaa haddana soo sooda. Uxuu sheegay inuu mar kale iman doono. Markii iskutallaabta lagu qodbay ka dib, Ilah baa ka sara kiciyey kuwii dhintay saddex maalmood iyo saddex habeen dabadeed (Matayos 12:40; Fal 2:32; 1 Korintos 15:3-4). Uxuu kor u fuulay carshigii Eebbe. Xarumta dhexe ee dawladda caalamka (Falimaha Rasuullada 1:9-11; Ibr. 1:3; 8:1; 10:12; Muujintii 3:21).

Isagu waa "sharaftii" masaalka, oo u tegey Carshiga

Ilaaha -- "dalka fog" -- in lagu caleemo saaro boqorka boqorrada quruumaha oo dhan, ka dibna uu ku soo noqdo dhulka (Luukos 19: 12-27).

Mar kale, isagu jannada ayuu ku jiraa ilaa "wakhtiyada wax walba soo celinta" (Falimaha Rasuullada 3:19-21). Soo celinta maaneheedu waa soo celinta xaalad ama xaalad hore. Xaaladdan oo kale, soo celinta dawladaha Ilaah ee dhulka, iyo sidaan, soo celinta nabadda adduunka, iyo xaaladaha utopian.

Jahwareerka adduunka ee wakhtigan, dagaaladda iyo murannada sii kordhaya waxay ugu dambayn doonaan mushkiladda adduunka oo dhan, ilaa haddaanu Ilaah soo dhexgelin, jidh bini'aadmi ahi ma badbaadi lahaa isagoo nool (Matayos 24:22). Markay ugu sarreyso marka dib u dhacu uu keeno in la qarxiyo dhammaan nololaha meerahan, Ciise Masiix wuu soo noqon doonaa. Markan wuxuu u imanayaa sidii Ilaah rabaani ah. Wuxuu ku imanayaa dhammaan xoogga iyo ammaanta Abuuraha koonka xukuma. (Mat. 24:30; 25:31) Wuxuu u imanayaa isagoo ah "Boqorka boqorrada iyo Sayidka sayidyada" (Muujintii 19:16) si uu u dhiso dawlad sare oo adduunka ah oo uu quruumaha oo dhan ugu xukumo "ul bir ah. " (Muujintii 19:15; 12:5) . . .

Masiix soo dhaweyn la'aan?

Laakiin bini'aadmigu farxad miyuu ku qaylin doonaa, oo ma ku soo dhaweyn doonaa farxad iyo raynrayn -- xataa kaniisadaha Masiixiyadda dhaqameed?

Ma yeeli doonaan! Way rumaysan doonaan, maxaa yeelay, miidiidingadii beenta ahaa ee Shayddaan (2 Korintos 11:13-15) ayaa khiyaanay, inuu isagu yahay kan Masiixa ah. Kaniisadaha iyo quruumaha ayaa imaatinkiisa ka caadhoon doona (Muujiintii 11:15 11:18), oo ciidamada millatarigu waxay dhab ahaantii isku dayi doonaan inay la dagaallamaan isaga si ay u baabbiyaan (Muujiintii 17:14)!

Quruumuhu waxay geli doonaan dagaalka ugu dambeeya ee dagaalkii saddexaad ee aduunka, iyagoo wajihi doona dagaalka Yeruusaalem (Sek. 14:1-2) ka dibna Masiixu wuu soo noqon doona. Awood ka sarraysa ayuu "la dagaalami doona quruumahaas" isaga la dagaallamaya (aayadda 3). Isagu wuu wada jebin doona iyaga (Muujiintii 17:14)! "Maalintaas castiisu waxay ku dul istaagi doonaan Buur Saybuun," oo masaafo aad u yar u jirta xagga bari ee Yeruusaalem (Sek. 14:4). (Armstrong HW. *Mystery of the Ages*, 1984)

Baybalku waxuu sheegayaa in Ciise soo noqon doono oo uu guulaysan doono, haddana qaar badan baa la dagaalami doona (Muujiintii 19:19). Qaar badan ayaa sheegan doona (ku salaysan fahamka khaldan ee wax sii sheegidda Baybalka, laakiin qayb ahaan sababtoo ah nebiyo been ah iyo suufiyaal) in Ciise soo laabtay uu yahay kan ugu dambeeya ee Masiixa!

Waxa soo socda sidoo kale waxa ka socda Herbert Armstrong:

Diinta runta ah --Runta Naah oo lagu awood geliyo jacaylka Naah ee uu Ruuxa Quduuska ah bixiyo... FARXAD AAN LAGU SHEEKAYN karin ogaanshaha Naah iyo Ciise Masiix -- ogaanshaha RUNTA - iyo kulaylka jacaylka Naah ee Naah!...

Waxbaridda kaniisadda runta ah ee Ilaah waa kuwa "ku noolaanshaha kelmad kasta" ee Kitaabka Quduuska ah...

Dadku waxay ka soo noqon doonaan jidkii wax lagu siin lahaa oo waxay u noqon doonaan jidka jacaylka - Ilaah.

Ilbaxnimo cusub ayaa hadda dhulka qabsan doonta! (ibid)

Ilbaxnimada CUSUB waa Boqortooyada Ilaahay. Ku dhawaaqida in ilbaxnimo cusub ay imanayso oo ay jacayl ku salaysan tahay waa qayb weyn oo ka mid ah waxa injiilka dhabta ah ee boqortooyada Ciise iyo xertiisa ay bareen. Taasi waa wax aan ku waadinno kaniisadda sii socota ee Ilaah.

Herbert Armstrong waxa uu xaqiiqsaday in Ciise uu barayay in bulshada bini'aadamka, xitaa marka ay u malaynayso inay doonayso inay addeecdo, ay diiday 'habka bixinta' nolasha, habka jacaylka. Ku dhawaaq qofna uma eka inuu si sax ah u fahmay muhiimada waxa Ciise baray.

Badbaadada Ciise waa qayb ka mid ah injiilka

Hadda qaar tan ilaa hadda akhriyay waxay u badan tahay inay la yaaban yihiin dhimashada Ciise iyo doorkii badbaadada. Haa, taasi waa qayb injiilka ka mid ah oo Axdiiga Cusub iyo Herbert W. Armstrong ay labaduba wax ka qoreen.

Axdiiga Cusubi usuxuu muujinayaa injiilka waxaa ka mid ah badbaadada xagga Ciise:

¹⁶ Waayo, anigu injiilka ka xishoon maayo, waayo, waa u xoogga Ilaah xagga badbaadinta ku alla kii runayska, marka hore Yuhuudda, weliiba Gariigta (Rooma 1:16).

4 Haddaba kuwii kala firidhsanaa meel walba ayay ku baxeen iyagoo waacdiyaya

ereyga . ⁵ Markaasaa Filibos wuxuu tegey magaalada Samaariya, oo wuxuu dadka ku waacdiyey Masiixa. ... ¹² Laakiin markay rumayssteen Filibos markuu ku waacdiyey waxyaalihii ku saabsanaa boqortooyada Ilaah iyo magaca Ciise Masiix, rag iyo dumarba waa la baabtiisay. ... ²⁵ Haddaba markay markhaabi fureen oo ereygii Rabbiga ku waacdiyeen ayay Yeruusaaalem ku noqdeen, iyagoo tuulooyin badan oo reer Samaariya ah ku waacdiyey injiilka. ²⁶ Markaasaa malaa'igtii Rabbigu waxay la hadashay Filibos. ⁴⁰ Markaasaa Filibos waxaa laga helay Asoofos . Intuu dhex marayay, magaalocoyinka oo dhan ayuu dadka ku waacdiyey ilaa uu gaadhay Kaysariya. (Falimaha Rasuullada 8: 4,5,12,25,26,40)

¹⁸ oo wuxuu iyaga ku waacdiyey Ciise iyo sarakicidda. (Falimaha Rasuullada 17:18)

³⁰ Markaasaa Bawlos laba sannadood oo dhan gurigiisii uu kirada ahaa joogay, oo wuxuu qaabilayay kuwii u yimid oo dhan isagoo aad u kalsoon ayuu ku waacdiyaya boqortooyadii Ilaah oo baraya waxyaalaha Rabbi Ciise Masiix ku saabsan, ninna ma diidin. (Falimaha Rasuullada 28:30-31)

U fiirso in waadigu ka mid yahay Ciise iyo boqortooyada. Nasiib darrose, fahamka saxda ah ee injiilka Boqortooyada Ilaah wuxuu u janjeeraa inuu ka maqnaado waxbarista kaniisadaha Greco-Roman.

Dhab ahaantii, si uu nooga caawiyo inaan ka mid noqono boqortooyadaas, Ilaah aad buu u jeclaa aadanaha oo wuxuu u soo diray Ciise inuu inoo dhinto (Yooxanaa 3:16-17) oo wuxuu nagu badbaadiyay nimeediisa (Efesos 2:8).

Taasina waa qayb ka mid ah usarka wanaagsan (Falimaha Rasuullada 20:24).

Injiilka Boqortooyada waa waxa dunidu u baahan bahay, laakiin ...

Nabadda oo loo shaqeeyo (Matayos 5:9) oo wanaag la sameeyo waa yoolal qiimo leh (cf. Galatiya 6:10). Hase yeeshee, hoggaamiyeyaal badan oo adduunka ah, oo ay ku jiraan kuwa diimeed, waxay rumaysan yihiin inay noqon doonto iskaashiga caalamiga ah ee aadanaha kaas oo keeni doona nabad iyo barwaaqo, oo aan ahayn Boqortooyada Ilaah. In kasta oo ay heli doonaan qaar ka mid ah guulo ku meel gaar ah, kaliya ma guulaysan doonaan, qaar ka mid ah dadaalkooda bini'aadamka ayaa ugu dambeyntii keeni doona meeraha Earth ilaa heer ay ka dhigi doonto noolaha mid aan usaarayn haddii Ciise uusan soo laaban si uu u dhiso Boqortooyadiisa. Bini'aadamka oo dhulka ku hagaajiya Ilaah la'aanteed waa injiil aan miene lahayn oo been ah (Sabuuradii 127:1).

Qaar badan oo aduunka ka mid ah ayaa isku dayaya in ay isku daraan qorshe caalami ah oo reer Baabiloon ah si ay u dajiyaan nidaam cusub oo caalami ah qarniga 21aad. Tani waa wax ay kaniisadda sii socota ee Ilaah cambaareysay tan iyo markii la aasaasay oo ay qorsheyneysa inay sii wado cambaareynta. Tan iyo markii Shaydaanku ku khiyaaneeyey Xaawa inay ku dhacdo qayb ka mid ah injiilkiisa ku dhawaaq 6000 oo sano ka hor (Bilowgii 3), aadane badan ayaa rumaysatay inay Ilaah ka aqoon badan yihiin waxa iyaga iyo adduunkaba ka dhigi doona mid wanaagsan.

Marka loo eego Baybalka, waxay qaadan doontaa isku-dar ah hoggaamiye ciidan oo Qurub ah (oo loo yaqaan Boqorka Waqooyiga, oo sidoo kale loo yaqaan Bahalka Muujintii 13: 7-10) oo ay weheliso hoggaamiye diimeed (oo loo yaqaanno nebigii beentaa ahad, oo sidoo kale loo yaqaan THE Ka geesba ugu dambeeya iyo bahalka laba geesoodka ah ee Muujintii 13:11-17) oo ka yimid

magaalada toddobada buurood (Muujintii 17:9,18) si loo keeno 'Baabuloon' (Muujintii 17 & 18) nidaanka adduunka. In kasta oo aadanuhu u baahan yahay soo noqoshada Masiixa iyo aasaaska boqortooyadiisa, qaar badan oo adduunka ku nool ma dhegaysan doonaan fariintan qarniga 21 - aad - waxay sii wadi doonaan inay rumaystaan noocyada kala duwan ee injiilka beenta ah ee Shaydaanka. Laakiin dunidu waxay heli doontaa markhaati.

Xusuuso inuu Ciise baray:

¹⁴ Oo injiilkan boqortooyada ayaa dunida oo dhan lagu waaciyi doonaa inuu marag u ahaado quruumaha oo dhan, dabadeedna ugudambaysta ayaa iman doonta. (Matayos 24:14)

Ogous in injiilka boqortooyadu uu dunida gaadhi doono isagoo marag ah, dabadeedna ugudambaysta ayaa iman doonta.

Waxaa jira dhowr sababood oo tan ah.

Mid waa in Ilaah doonayo in dunidu ay maqasho injiilka runta ah ka hor bilowga fitnada weyn (kaas oo lagu muujiyey Matayos 24:21). Haddaba, fariinta injiilka waa markhaati iyo digniin (cf. Yexesqeel 3; Caamoos 3:7). Waxay keeni doontaa beddelaadyo badan oo aan Yuhuudda ahayn ka hor inta uusan Ciise soo laaban (Rooma 11:25) iyo beddelaadyo ku filan oo aan ahayn kuwa aan Yuhuudda ahayn (Rooma 9:27) ka hor inta uusan Ciise soo noqon.

Mid kale ayaa ah in nuxurka fariintu ay noqon doonto mid liddi ku ah aragtida Bahalka soo kacaya. Boqorka awoodda Waqooyiga, oo ay weheliso nebiga beenta ah, kan ugu dambeeya ee Masiixa. Asal ahaan waxay ballanqaadayaan nabad iyagoo adeegsanaya dadaalka aadanaha, laakiin waxay u horseedi doontaa

dhammaadka (Matayos 24:14) iyo halaag (cf. 1 Tesaloniika 5:3).

Calaamooyinkii iyo yaababkii beenta ahaa daraaddood (2 Tesaloniika 2:9), inta badan dunidu waxay dooran doontaa inay rumaystaan beenta (2 Tesaloniika 2:9-12) beddelkii farriinta injiilka. Sababtoo ah cambaaraynta aan habboonayn ee Boqortooyada Ilaah ee kun-sano ee Katooliga Roomaanka, Ortodokska bari, Lutherans, iyo kuwa kale, qaar badan ayaa si khalad ah u sheeganaya in farriinta injiilka kun sano ee Boqortooyada Ilaah ay tahay injiilka beenta ah ee la xidhiidha ka gees ah.

Masiixiyiinta Philadelphian ee aaminka ah (Muujintii 3: 7-13) waxay ku dhawaaqi doonaan injiilka kun sano ee boqortooyada iyo sidoo kale inay u sheegaan aduunka waxa hogaamiyaasha aduunka qaarkood (oo ay ku jiraan bahalka iyo nebiga beenta ah) ay noqon doonaan ilaa.

Waxay taageeri doonaan inay u sheegaan aduunka fariinta ah in Bahalka, Boqorka Waqooyiga, oo uu weheliyo Nebi Been ah, oo ah kan ugu dambeyya ee Masiixa, uu ugu dambeyntii burburin doono (oo ay weheliyaan qaar ka mid ah xulafadooda) USA iyo Anglo-the United Kingdom , Kanada, Australia, iyo New Zealand (Daniel 11:39) iyo in ay wax yar ka dib burburin doonaan isbahaysi Carabi/Islaam ah (Daanyeel 11:40-43), oo u shaqaynaya sida qalabka jinniyada (Muujintii 16:13-14), oo uu ugu dambeyntii la dagaallami doono Ciise Masiix markuu soo laabto (Muujintii 16:14; 19:19-20). Filadelfiyanka aaminka ah (Muujintii 3:7-13) waxay ku dhawaaqayaan in boqortooyadii kun-kunka sano ay dhowaan iman doonto. Tani waxay u badan tahay inay dhaliso dabooolid badan oo warbaahin ah waxayna gacan ka geysan doontaa dhammaystirka Matayos 24:14. Annagu haddaan nahay Kaniisadda sii socota ee Ilaah waxaan diyaarinaynaa suugaan (afaf badan ah), ku daraya mareegaha, iyo qaadashada tillaabooyin kale si aan ugu diyaargarowno 'shaqada gaaban' (cf. Rooma

9:28) taasoo horseedi doonta go'aanka Ilaah in Matayos 24: 14 si ku filan ayaa loo bixiyay markhaati ahaan dhamaadka imandaysa.

' Injiilka beenta ah' ee ku dhawaaqaya hoggaamiyeyaasha adduunka (laga yaabo in qaar ka mid ah 'cusub' ee hoggaamiyaha sare ee Qurub oo ay weheliyaan wadaad la banaasulay oo sheegan doona nooc ka mid ah diinta Katooliga) ma jeeli taas - ma rabaan in danidu ay barto waxa ay dhab ahaantii doonayaan. yeelo (oo xataa marka hore laftoodu ma rumaysan karaan, cf. Ishaacyaah 10:5-7). Iyaga iyo/ama taageerayaashooda waxay sidoo kale u badan tahay inay si been abuur ah u bari doonaan in Philadelphians-ka aaminka ahi ay qaadan doonaan caqiidada xagjirka ah (millenarianism) ee kan Masiixa soo socda. Wax kasta oo cambaarayn ah oo iyaga iyo/ama kuwa raacsan ay u sameeyaan Philadelphian aaminka ah iyo Kaniisadda *sii socota* ee Ilaah waxay dhalin doontaa cadaadis (Daniel 11: 29-35; Muujintii 12: 13-15). Tani waxay sidoo kale horseedi doontaa dhammaadka - bilawga Dhibaafada Weyn (Matayos 24:21; Daanyeel 11:39; Matayos 24:14-15; Daanyeel 11:31) iyo sidoo kale wakhtiga ilaalinta Filadelfiya ee aaminka ah. Masiixiyiinta (Muujintii 3:10; 12:14-16).

Bahalka iyo nebiga beenta ahi waxay isku dayi doonaan xoog, dhaqaale xumo, calaamooyin, yaabab been ah, dil, iyo cadaadisyo kale (Muujintii 13:10-17; 16:14; Daanyeel 7:25; 2 Tesaloniika 2:9-10) . Masiixiyiinta ayaa ku weydiin doona:

¹⁰ Rabbiyow, quduuska ah oo runow, ilaa goormaad xukumaysaa oo aad dhiiggayaga uga aargudaysaa kuwa dhulka deggan? (Muujintii 6:10)

Waa'yadii oo dhan, dadka Ilaah waxay is weydiinayeen, "Ilaa goormay noqon doontaa ilaa Ciise soo noqdo?"

In kasta oo aynaan garanayn maalinta ama saacadda, waxaan filaynaa inuu Ciise soo noqon doono (iyo Boqortooyada Ilaah ee kun-sannadeed ee la aasaasay) qarniga ^{21aad} oo ku salaysan Qorniinka badan (tusaale Matayes 24:4-34; Sabuurradii 90:4; Hoosheeca 6: 2; Luukos 21:7-36; Cibraaniyada 1:1-2; 4:4,11; 2 Butros 3:3-8; 1 Tesaloniika 5:4) qaybo ka mid ah kuwaas oo aynu hadda aragno inay rumoobeen.

Haddii Ciise uusan soo faragelin, dunidu waxay baabi'in doontaa nolosha oo dhan:

²¹ Waayo, markaas waxaa jiri doona dhib weyn sida mid aan jirin tan iyo bilowgii dunida ilaa hadda, mana jiri doonto weligeed. ²² Oo haddaan usakhtigaas la gaabin ninna ma uu badbaadeen. Laakiin kuwa la doortay aawadood ayaa usakhtigaas loo gaabin doonaa. (Matayes 24:21-22)

²⁹ Oo dhibta usakhtigaas dabadeed, kolkiiba qorraxdu waa madoobaan doontaa, dayaxuna ma iftiimi doono; xiddiguhu samada ka soo dhici doonaan, xoogagga cirkana waa la gariirin doonaa. ³⁰ Markaasaa calaamada Wiilka Aadanaha jannada ka muuqan doontaa, markaas ayay qolooyinka dhulka oo dhammu barooran doonaan, oo waxay arki doonaan Wiilka Aadanaha oo daruuraha cirka ku imanaya isagoo leh xoog iyo ammaan weyn. ³¹ Oo usuxuu soo diri doonaa malaa'igihisa oo wata buun weyn, oo kuusuu doortay ayay ka soo ururin doonaan afarta jahood cirka meesha ugu fog ilaa meesheeda kale. (Matayes 24:29-31)

Boqortooyada Ilaahay waa waxa dunidu u baahan tahay.

Safiirada Boqortooyada

Waa maxay doorka aad ku leedahay Boqortooyada?

Hadda, haddii aad tahay Masiixi dhab ah, waa inaad u noqotaa safiir. Bal u fiirso waxuu Rasuul Baaslos qoray:

²⁰ Haddaba sidaas daraaddeed ergo baannu u nahay Masiix aawadiis, sidii isagoo Ilaah xaggayaga ka baryaya; (2 Korintos 5:20)

¹⁴ Haddaba istaag, idinkoo runta dhexda ku guntan, oo laabta laabta xaqnimada xidha, ¹⁵ oo cagaha ku xidha diyaargarowga injiilka nabadda. ¹⁶ oo weliba waxaad qaadataan gaashaanka rumaysadka, kaas oo aad ku awoodaysaan inaad ku usada baabbi'iso kan sharka leh fallaadihiisa ololaya. ¹⁷ Oo waxaad qaadataan koofiyadda badbaadada iyo seefta Ruuxa oo ah ereyga Ilaah. ¹⁸ Had iyo goorba tukasho iyo duco oo dhan ku tukada Ruuxa, idinkoo ku soo jeeda dulqaadashada oo dhan iyo baryada quduusiinta oo dhan; Qarsoodiga injiilka, ²⁰ kan aan ergo u ahay oo silsilad ku xidhan. si aan geesinimo ugu hadlo sida igu waajibka ah. (Efesos 6:14-20).

waa maxay safiir? Merriam-Webster waxay leedahay qeexida soo socota:

1 : ergay rasmi ah; **gaar ahaan** : wakiil diblomaasiyadeed oo darajada ugu sareysa ah oo loo aqoonsan yahay dowlad shisheeye ama madax-bannaani sida wakiilka deegaanka ee dawlatiisa ama madax-bannaanideeda ama loo magacaabo hawl diblomaasiyadeed oo gaar ah oo inta badan ku meel gaar ah.

2 a : wakiil ama ergay idman

Haddii aad tahay Masiixi dhab ah, waxaad tahay ergey rasmi ah. Masiixa u ah! Bal u fiirso usuxuu Rasuul Butros qoray:

⁹ Laakiinse idinku waxaad bihiin qarni la doortay, iyo wadaaddada boqorka, iyo quruum quduus ah, iyo dadkiisa gaarka ah, inaad naadisaan ammaanta kii gudcurka idiinka yeedhay oo idiinku yeedhay xagga nuurkiisa yaabka leh. ¹⁰ idinkoo mar aan ahayn dad, laakiinse haatan ah dadka Ilaah, kuwa aan naxariista helin, laakiinse haatan naxariista leh. (1 Butros 2:9-10)

Masiixiyiin ahaan, waa inaan ka mid noqono quruum quduus ah.

Quruumtee baa hadda quduus ah?

Hagaag, hubaal midkoodna boqortooyoyinka adduunkan—laakin ugu danbayn waxay noqon doonaan qayb ka mid ah boqortooyada Masiixa (Muujintii 11:15). Waa quruumta Ilaah iyo boqortooyadiisa oo quduus ah.

Danjirayaal ahaan, sida caadiga ah kuma mashquulno siyaasadda tooska ah ee quruumaha adduunkan. Laakiin waa inaan hadda u noolaano habka nolosha ee Ilaah (sidoo kale eeg buuga bilaashka ah ee laga heli karo www.ecog.org ciisaenkiisuna yahay: [Masiixiyiinta: Safiirada Boqortooyada Ilaah, tilmaamaha Baybalka ee u noolaanshaha Masiixi ahaan](#)). Innagoo sidaan samaynayna, waxaynu si ka wanaagsan u baranaynaa sababta jidadka Ilaah u wanaagsan yihiin, si aynu boqortooyadiisa ku noqonno boqorro iyo wadaaddo oo aynu Masiix kula xukunno dhulka.

⁵ Kan ina jeclaaday oo dembiyadeenna dhiiggiisa inagu maydhay, ⁶ oo boqorro iyo wadaaddo nooga dhigay Ilaaha ah Aabbihis, isaga ammaanuu ka u

**ahaato iyo dowladnimo weligeed iyo weligeedba.
Aamiin. (Muujintii 7: 5-6)**

**¹⁰ Oo waxay naga dhigteen boqorro iyo wadaaddo
Ilaahayo; Dhulkana boqor baannu ku ahaan
doonaa. (Muujintii 5:10)**

**Mid ka mid ah dhinac mustaqbalka ee taas ayaa noqon
doontaa bari doona kuwa dhimanaya inay ku soocdaan
waddeoyinka Ilaah:**

**¹⁹ Waayo, dadku Siyoon bay Yerusaalem
degganaan doonaan. Mar dambe ma aad ooyi
doontid. Aad buu kuugu roonaan doonaa codka
qayladaada; Markuu maqlo usuu kuu jawaabi
doonaa. ²⁰ Oo in kastoo Rabbigu ku siiyo kibista
dhibaataada iyo biyaha dhibka, haddana
macallimiintaadu mar dambe gees uma dhaqaaqi
doonaan, laakiinse indhihiinnu waxay arki
doonaan macallimiintaada. ²¹ Oo dhegahaagu
waxay gadaashaada ka maqli doonaan eray leh.
Jidkii uaa kan ee ku sooda, oo mar alla markaad
bidixda u leexataamba. (Ishacyaah 30:19-21)**

**Iyadoo ay taasi wax sii sheegid u tahay boqortooyadii
kun-sannadeedka, wakhtigan Masiixiyiintu waxay u
baahan yihiin inay u diyaar garoobaan inay wax
baraan:**

**¹² ... wakhtigan uaa inaad macalimiin noqotaaan
(Cibraaniyada 5:12)**

**¹⁵ Laakiin Rabbiga Ilaaha ah qalbiyadiinna
quduus kaga dhiga, oo mar walba diyaar u
ahaada inaad u jawaabto nin kasta oo wax idin
weyddiisa sababta rajada idinku jirta oo qabow
iyo cabsi leh (1 Buteos 3:15, KJV).**

Baybalku waxuu muujinayaa in qaar badan oo ka mid ah Masiixiyiinta aaminka ah ay, wax yar ka hor bilowga fitnada Wayn, ay bari doonaan qaar badan:

³³ Oo kuwa dadka garanaya waxay wax bari doonaan kuwo badan (Danyeel 11:33).

Haddaba, barashada, nimeeda iyo aqoonta ku kordaan (2 Bafros 3:18), waa wax ay tahay inaan hadda samayno. Qayb ka mid ah doorka aad ku leedahay Boqortooyada Ilaahay waa inaad awood u leedahay inaad wax barato. Iyo kuwa aaminka badan, Philadelphian (Muujintii 3:7-13), Masiixiyiinta, tani waxay sidoo kale ka mid noqon doontaa taageeridda markhaatiga injiilka ee muhiimka ah ka hor intaanay bilaaban boqortooyadii kum-sano (cf. Matayos 24:14).

Ka dib markii Boqortooyada Ilaah la dhiso, dadka Ilaah waxaa loo isticmaali doonaa in lagu caawiyo soo celinta meeraha burburay:

¹² Kuwa idinka mid ahu waxay dhisi doonaan meelihii burburay ; Waxaad kor u qaadi doontaa aasaaska qarniyada badan; Oo waxaa laguugu yeeri doonaa Dib-u-habeeyaha Jebinta, Soo Celinta Waddooyinka lagu Degto. (Ishaacyaah 58:12)

Haddaba, dadkii Ilaahay usakhtigan ku noolaa jidka Eebbe ayaa dadka u sahli doona inay ku noolaadaan magaalooyinka (iyo meelo kale) inta lagu jiro usakhtigan soo celinta. Dunidu waxay noqon doontaa runtii meel ka wanaagsan. Waa inaan hadda ergo u noqonno Masiixa, si aan sidoo kale ugu adeegno boqortooyadiisa.

Fariinta Injiilka runta ah waa wax isbedeli

Ciise waxuu yidhi, Haddaad ereygayga ku sii socobaan , runtii waxaad tiihin xertayda. ³² Oo waxaad garan

doontaan runta, runtiina uaa idin xorayn doontaa" (Yooxanaa 8:31-32). Ogaanshaha runta ku saabsan injiilka Boqortooyada Ilaah waxay naga xoraysaa inaan ku xayirno rajada beenta ah ee dunidan. Waxaan si geesinimo leh u taageeri karnaa qorshe shaqaynaya—Qorsaha Ilaahay! Shaydaanku wuu khiyaaneeyey dunida oo dhan (Muujintii 12:9) Boqortooyada Ilaahayna uaa xalka runta ah. Waxaan u baahanahay inaan u istaagno oo u doono runta (cf. Yooxanaa 18:37).

Fariinta injiilka ayaa ka badan oo ku saabsan baabaadada shakhsi ahaaneed. War wanaagsan oo boqortooyadii Ilaah uaa inuu mid wakhtigan beddelaa:

² Ha u ekaanina dunidan, laakiin ku beddelna cusboonanta maankiinna si aad u habsataan waxa Ilaah doonayo oo wanaagsan oo isagu ku farxo oo kaamilka ah. (Rooma 12:2)

Masiixiyiinta runta ah waxaa loo beddelaa inay u adeegaan Ilaah iyo kuwa kale:

²² Addoommadow, wax walba ku addeeca sayidyadiinna xagga jidhka, ha ahaanina kuwa indhaha ka shaqeeya sida kuwa dadka ka farxiya, laakiin qalbi daacad ah oo Ilaah ka cabsada. ²³ Oo wax kasta oo aad samaysid, si daacad ah u sameeya sida aad Rabbiga ugu samayn doontaan dadka, ²⁴ idinkoo og inaad xagga Rabbiga ka heli doontaan abaalkii dhaxalka; waayo, waxaad u adeegtaan Rabbiga Masiixa. (Kolosa 3:22-24)

²⁵ Haddaba innagoo helayna boqortooyo aan la gariirin karin, aynu nimco yeelanno, si aynu Ilaah ugu adeegno si uu aqbalu innagoo cibaado iyo cibaado leh. (Cibraaniyada 12:28)

Masiixiyiinta runta ah waxay u nool yihiin si ka duwan tan dunida. Waxaan aqbalnaa heerarka Ilaahay ee ka sarreeya kuwa adduunka waxa xaq iyo qalad ah. Kan xaq ahu rumaysad buu ku nool yahay (Cibraaniyada 10:38), sida ay rumaysadka u baahan tahay si uu ugu noolaado jidka Ilaah wakhtigan. Masiixiyiinta waxaa loo tixgalin jiray inay ka duwan yihiin dunida ay ku nool yihiin, sidaa darteed hab-nololeedkooda waxaa lagu tilmaamay "jidka" Axdiga Cusub (Falimaha Rasuullada 9:2; 19:9; 24:14,22) . Dunidu waxay ku nool tahay naf jeclaysi, oo ku hoos jira shaydaanka, waxa loo yaqaan "dariiqii Qaabil" (Yuud. 11).

Injiilka Boqortooyada Ilaah waa farriin xaqnimo, farxad iyo nabad ah (Rooma 14:17). Erayga nebiyadii, sida saxda ah loo fahmay, waa mid nastoexo leh (cf. 1 Korintosa 14:3; 1 Tesalonika 4:13), gaar ahaan marka aynu daawano dunidu oo burbursan (cf. Luukos 21:3-36). Habka nolasha Masiixiyiinta ee runta ahi waxa ay horseedaa badin xagga ruuxa ah iyo barakooyinka jidhka (Markos 10:29-30). Tani waa qayb ka mid ah sababta kuwa ku nool ay u fahmaan in dunidu u baahan tahay Boqortooyada Ilaah. Masiixiyiintu waa safiirrada Boqortooyada Ilaahay.

Masiixiyiintu waxay rajadayada saaraan ruuxa, ma aha kuwa jidhka ah, in kastoo aynu ku nool nahay adduun jidheed (Rooma 8:5-8). Waxaan leennahay "rajada injiilka" (Kolosa 1:23). Tani waa wax ay Masiixiyiintii hore fahmeen in qaar badan oo maanta Ciise sheeganaya aysan si dhab ah u fahmin.

6. Phela ka melao ee utloisisa ho bohlokoa nahole ho pheleng bopheloba...

Kaniisadaha Greco-Roman waxay aaminsan yihiin inay baraan dhinacyada Boqortooyada Ilaah, laakiin ay dhib ku qabaan inay si dhab ah u fahmaan waxa dhabta ah. *Tusaale ahaan, The Catholic Encyclopedia* ayaa tan baraya boqortooyada:

Masiixa... Marxalad kasta oo uu wax bari doono imaatinka boqortooyadan, dhinacyo kala duwan leh, macneheeda saxda ah, qaabka lagu gaadhayo, waxay ka dhigtaa udub dhexaadka hadalladiisa, sidaa darteed hadalkiisa waxa loogu yeedhaa "injiilka ee boqortooyada"...waxay bilaabeen inay kiniisadda uga hadlaan sidii "boqortooyadii Ilaah"; cf. Col., I, 13; 1 Thess., ii, 12; Apoc., I, 6, 9; v, 10, iwm ... waxa ay la macno tahay Kaniisada oo ah hay'ad Rabbaani ah... (Pope H. Kingdom of God. *The Catholic Encyclopedia*, Volume VIII. 1910).

Inkasta oo kuwa kor ku xusan ay tilmaamayaan "Col., I, 13; 1 Thess., ii, 12; Apoc., I, 6, 9; v, 10," haddii aad kor u fiiriso, waxaad ogaan doontaa in mid ka mid ah aayadahaas uusan waxba ka sheegin *kaniisadda* inay tahay Boqortooyada Ilaah. Waxay barayaan rumaysatayaasha inay ka mid noqon doonaan Boqortooyada Ilaah ama inay tahay boqortooyada Ciise. Baybalku wuxuu ka digayaa in qaar badan ay bedeli doonaan injiilka ama u jeesan lahaayeen mid kale, oo aan run ahayn (Galatiya 1: 3-9). Nasiib darro, kuwo kala duwan ayaa sidaas sameeyay.

Ciise baray, "Anigu waxaan ahay jidka iyo rumbaa iyo nololaha. Ninna Aabbaha uma yimaado, xaggayga maah ee " (Yooxanaa 14:6). Butros wuxuu baray, " Mid kale badbaadada lagama helo, waayo, ma jiro magac kale samada hoostiisa oo dadka dhexdooda loo bixiyey oo waajib inoogu ah inaynu ku badbaadno" (Falimaha Rasuullada 4:12). Butros wuxuu u sheegay Yuhuudda

inay dhammaan rumaysad leeyihiin si ay u toobad keenaan oo ay Ciise u aqbalaan inuu badbaado (Falimaha Rasuullada 2:38).

Si ka duwan tan, Pope Francis uxuxu baray in causaaniyiin, Ciise la'aanbeed, ay ku badbaadi karaan shuqullo wanaagsan! Waxa kale oo uu barayaa in Yuhuuddu ay badbaadi karaan iyaga oo aan aqbalin Ciise! Intaa waxaa dheer, isaga iyo qaar Greco-Roman ah ayaa sidoo kale u muuqda inay tixgeliyaan in nooca aan kitaabiga ahayn ee 'Maryan' uu fure u yahay injiilka iyo sidoo kale fure u ah midnimada iyo midnimada diimaha dhexdooda. Nasiib darrose, iyaga iyo kuwa kaleba ma fahmaan muhiimada Ciise IQO injiilka runta ah ee Boqortooyada Ilaah. Qaar badan ayaa kor u qaaday injiilka beenba ah.

Kuno badan ayaa jecel inay ku soodaan aragga oo ay rumaysadaan addunka. Axdiiga Cusubi waxa uu barayaa in Masiixiyiintu ay tahay in ay kor eegaan:

² Waxyaalaha sare ha ka fikirina, ha ka fikirina waxyaalaha dhulka yaal. (Kolosas 3:2)

⁷ Waayo, waxaynu ku soconnaa rumaysadka ee kuma soconno aragga. (2 Korintos 5:7)

Hase yeeshee, Pope Pius XI uxuxu asal ahaan baray inuu ku soodo aragiisa kaniisaddiisa:

Kaniisadda Kaatooligga...waa boqortooyada Masiixa ee dhulka. (Pius's enclical *Quas Primas*).

Shabakadda *CatholicBible101* waxa ay leedahay, “ Boqortooyada Ilaah waxa dhulka ku dhisay Ciise Masiix sannadkii 33 AD, oo u samaysan qaabka Kaniisaddiisa, oo uu hoggaamiyo Peter... Kaniisadda Kaatooliga.” Haddana Boqortooyada Ilaahay ee kun-sannadeedka halkan ma joogo mana aha Kaniisadda Rooma, laakiin

waxay ahaan doontaa dhulka. Inkasta oo kaniisadda runta ah ee Ilaah ay leedahay "furayaasha boqortooyada" (Matayos 16:19), kuwa sheeganaya kaniisad inay tahay boqortooyada "waxay qaateen furihii aqoonta" (Luukos 11:52).

Kaniisadda Rome waxay aad u barataa si adag oo ka dhan ah Boqortooyada Eebbe ee kun-sannadeedka adduunka ee dhawaan imanaysa in ay asal ahaan tahay "caqiidada ka geesta ah" ee ku taxan *Catechismka rasmiga ah ee Kaniisadda Katooliga* :

676 Khayaanada Masiixa ka geesku waxay mar hore bilaawday in ay samaysato aduunka mar kasta oo sheegashada la sameeyo si loo ogaado taariikhda dhexdeeda rajada Masiixa taas oo la xaqiijin karo oo kaliya wixii ka baxsan taariikhda iyada oo loo marayo xukunka eschatological. Kaniisadu waxay diiday xitaa qaababka wax laga beddelay ee been-abuurkan boqortooyada ee ku imanaysa magaca millenarianism... (*Catechism of the Catholic Church. Imprimatur Potest +Joseph Cardinal Ratzinger. Labo maalmood, N° 1995, p. 194*)

Nasiib darrose, kuwa taas ku heshiisa waxay la kulmi doonaan dhibaatooyin waaweyn ku dhawaaqida injiilka Boqortooyada Ilaah dhamaadka dhamaadka. Qaar ayaa qaadan doona

xunxun oo ka dhan ah kuwa ku waadiya (Daanyeel 7:25; 11:30-36). Laakiin, waxaad u malayn kartaa, dhannaan kuwa sheeganaya Ciise Rabbi ahaan miyaanay ku jiri doonin boqortooyada? Maya, ma ahaan doonaan. U fiirso waxuu Ciise yidhi:

Ma aha mid kasta oo igu yidhaahda, Rabbow, Rabbow, kuwa boqortooyadii jannada gelayaa, laakiin ^{kii} sameeya doonista Aabbahayga jannada ku jira. ²² *Maalintaas* qaar badan ayaa igu odhan

doona , Sayidow, Rabbow, miyaannan magacaaga wax ku sii sheegin, oo miyaannan magacaaga jinniyo ku saarin, oo miyaannan magacaaga yaabab badan ku samayn? ²³ Oo markaasaan ku odhan doonaa, Weligay idinma aqoon; iga taga , kuwiinna dembidhaafka ahow. (Matayes 7:21-23)

Rasuul Bawlos waxuu xusay in "qarsoodi sharci-darrada" ay "mar horeba shaqaynaystay" (2 Tesalonika 2: 7) waqtigiisii. Sharci-darradani waxay sidoo kale la xiriirtaa wax kifaabka Quduuska ah ka digayo wakhtiga ugu dambeeya ee lagu magacaabo "qarsoodi, Baabuloon weyn" (Muujiintii 17:3-5).

"Sirta sharci-darrada" waxay la xiriirtaa Masiixiyiinta sheegta kuwaas oo aaminsan inaysan u baahnayn inay xajiyaan sharciga Gobanka Amar ee Ilaah, iwm. iyo/ama ay jiraan waxyaabo badan oo ka reeban oo la aqbali karo sharciga, markaa in kastoo ay u malaynayaan inay haystaan nooc ka mid ah sharciga Ilaahay, ma ilaalinayaan nooc Masiixiyadda ah oo Ciise ama rasuulkiisu ay u aqoonsan lahaayeen inay sharci tahay.

Greco-Romani waxay la mid yihiin Farrisiiintii jebisay amarradii Ilaah, laakiin waxay ku andacodeen caadooyinkooda mid la aqbali karo—Ciise usuu diiday habkaas (Matayes 15:3-9)! Ishacyaah waxuu kaloo ka digay in dadka Ilaah sheegayaya ay ku caasiyoobaan sharcigiisa (Ishacyaah 30:9). Kaadonkan sharci-darrada ah waa wax aan, murugo leh, tan aragno ilaa maantadan la joogo.

Mid kale oo "qarsoodi ah" waxay u muuqataa in Kaniisadda Rome ay u muuqato inay aaminsan tahay in ajandayaasheeda militariga ah iyo ajandayaasha diimaha ay u horseedi doonaan nabad iyo nooca aan kifaabiga ahayn ee Boqortooyada Ilaah ee dhulka. Qorniinku waxuu ka digayaa midnimada soo socota ee ecumenical kaas oo uu barayo, dhowr sano, waxay

noqon doontaa mid guuleysta (xusuusnow: *New Jerusalem Bible*, turjumaadda Catholic-la ansixiyay, uaa la muujiyay):

⁴ Oo waxay u sujuudeen masduulaagii hortiiisii, maxaa yeelay, isagu wuxuu amar siiyey bahalkii; Oo waxay u sujuudeen bahalkii hortiiisa, oo waxay yidhaahdeen, Bal yaa bahal la mid ah? Yaa la dagaalami kara? ⁵ Oo bahalkii waxaa loo oggolaaday inuu afkiisa ku hadlo faankiisa iyo caytankiisa, oo wuxuu sii jirayaa laba iyo afarbaan bilood; ⁶ Oo wuxuu caayay Ilaah, iyo magiciisa, iyo teendhadiisa jannada, iyo kuwa halkaas magangalka ah oo dhan. ⁷ Oo waxaa loo oggolaaday inuu la dagaallamo quduusiinta oo uu ka adkaado; ⁸ oo dadka dunida oo dhanmuna way caabudi doonaan, kaas waxaa weeye, mid kasta oo aan magiciisa lagu qorin kitaabka noolaha ee Wanka allabariga tan iyo aasaaskii dunida. ⁹ Ku alla kii wax maqli karaa ha maqlo: ¹⁰ Kuwa maxaabiisnimada loo haysto; Kuwii seef lagu layn doonaa, oo seef baa lagu layn doonaa. Tani waa sababta quduusiintu ay tahay inay lahaadaan dulqaad iyo iimaan. (*Muujiintii 13:4-10* , NJB)

Baybalku waxa uu ka digayaa wakhtiga dhamaadka Midnimada Baabuloon:

¹ Markaasaa waxaa ii timid oo ila hadashay toddobadii malaa'igood oo haystay toddobada fiyaan, oo waxay igu tidhi, Kaalay oo waxaan ku tusi doonaa ciqaabta dhillada weyn oo biyaha badan ay fadhiisaba, ² taasoo ay la socdaan boqorrada dunida oo dhanmu. Way dhillaysteen, oo dadyowga dunida ku nool oo dhan ka dhigay khamrigii sinadeeda. ³ Oo Ruuxa wuxuu i geeyey meel cidla ah, oo waxaan halkaas ku arkay naag fuushan bahal cas, oo wuxuu lahaa toddoba madaax iyo toban gees, oo waxaa kaga qornaa wax caytan ah. ⁴ Oo naagtuna waxay xidhnayd dhar

guduudan iyo caasaan ah, oo waxaa ku sharraxnayd dahab, iyo jowhar iyo luul, oo waxay haysatay koob khamri ah oo ay ka buuxaan wasakhdii dhillanimadeedii; ⁵ Oo wejigeedana waxaa ku qornaa magac sir ah, oo leh, Baabuloon tii weynayd, oo ah hooyada dhillooyinka oo dhan iyo waxyaalaha nijaasta ah oo dhulka yaal oo dhan . ⁶ Oo haddana waxaan arkay inay ku sakhraansan tahay dhiiggii quduusiinta iyo dhiiggii kuwii Ciise u shahiiday; oo markaas iyadii arkay ayaan dhammaanteed garan waaday. (Muujintii 17:1-6 , NGB)

Taasu waxay u baahan tahay xigmad. Toddobada madax uaa toddobada buurood oo ay naagtu ku dul fadhiso . . . ¹⁸ Oo naagti aad aragtay uaa magaalada weyn oo u taliso taliyayaasha dhulka oo dhan. (Muujintii 17:9 , 18 , NGB)

¹ Wax dabadeed waxaan arkay malaa'ig kale oo samada ka soo degaysa, iyadoo amar weyn la siiyey. Dhulku usuxuu la dhalaalay ammaantiisa. ² Oo intuu codkiisii kor ugu qaaday ayuu yidhi, Baabuloon uaa dhacday, oo waxaa dhacday Baabuloontii weynayd , oo waxay hoy u noqotay ruux kasta oo wasakh ah iyo haad wasakh ah oo la naco. ³ Quruumihii oo dhammu waxay ku wada cabbeen khamrigii dhillanimadeeda. Boqor kasta oo dhulka joogaa usuu ka dhillaystay iyadii, oo baayacmushtari kasta uaa ka dhillaystay dhillanimadeeda. ⁴ Oo haddana waxaa samada ka hadlay cod kale; Waxaan maqlay iyadoo la leeyahay, Dadkaygiyow, ka soo baxa iyada, yaan dembigeeda qayb ka qaadan oo aydnacaa belaysa isku mid ah qaadin . ⁵ Dembigadeedu waxay soo gaadheen samada, oo Ilaah uaa maankiisa maanka ku hayaa. ⁶ Uaa in la siiyaa labanlaab lacagti ay ku soo rogday. Uaa inay haysataa koob labanlaaban oo xoog badan oo isku darkeeda ah. ⁷ Mid kasta oo ka mid ah faankeeda iyo raynraynteedaba uaa inay la mid tahay jidh-dil

iyo xanuun. Waxa la ii caleemo saaray sidii boqorad, waxay ila tahay; Anigu carnal ma ihi, oo taacsina ma garan doono. ⁸ Waayo, maalin qudha waxaa iyada ku soo kor dhici doona beladyooyin iyo cudurro iyo murug iyo abaar. Waa lagu gubi doonaa dhulka. Rabbiga Ilaaha ah oo iyada xukumay waa xoog badan yahay. ⁹ Oo waxaa iyada u barooran doona boqorrada dunida oo iyada la dhillaystay oo raaxaysi la yeeshay. Waxay arkaan qiiga markay gubanayso. (Muujintii 18:1-9, NGB)

Sekaryaah, Baybalku usuxuu ka digayaa Baabuloon imanaysa wuxuuna muujinayaa in midnimada saxda ahi aanay dhici doonin ilaa uu Ciise soo noqdo ka dib:

¹⁰ Fiirso! Fiiri! Ka carara dalka usooqooyi, Rabbigu usuxuu leeyahay, waayo, waxaan idinku kala firdhiyey afarta dabaylood oo samada. ¹¹ Fiirso! Siyoonay, baxso, oo haddeer la degto magaalada Baabuloon.

¹² Waayo, Rabbiga Saba'ood usuxuu leeyahay, markii ammaanta la amray

Bal eeg, quruumihii adiga ku dhacay baan ahay, ku alla kii ku taabto usuxuu taabtaa isha inanteeda. ¹³ Haddaba bal eega, gacantaydaan ku kor ruxruxi doonaa, oo waxaa dhici doona kuwii ay addoonsadeen. Oo markaas waxaad ogaan doontaan in Rabbigu i soo diray. ¹⁴ Magaalada Siyoonay, hees, oo reyree, waayo, hadda waxaan kuu imanayaa inaan dhexd joogo, ayaa Rabbigu leeyahay. ¹⁵ Oo maalinbaas quruumo badan baa Rabbiga u soo jeedin doona. Oo iyagu waxay ahaan doonaan dadkiisa, oo dhexdaaday joogi doonaan. Markaasaaad ogaan doontaan in Rabbiga Saba'ood ii soo kiin diray. ¹⁶ Rabbigu usuxuu hantiyi doonaa dadka Yahuudah oo qaybtooda ku ah dalka quduuska ah, oo Yeruusalemma usuxuu ka dhigi doonaa mid uu doortay. (Sekaryaah 2:10-

16 , NGB: qormada KJV / NKJV aayadaha waxay ku taxan yihiin Sakariyaah 2:6-12)

Dhaqdhaqaaqyada diiniga ah iyo kuwa isku diimaha ah ee Qaramada Midoobay, Vatican-ka, borofeshaan badan, iyo hoggaamiyeyaasha Ortodokaska Bari ay kor u qaadayaan si cad Baybalku uada u eambaareeyay oo uada in aan la dhiirigelin. Ciise usuxuu ka digay kuwa sheegandaya inay raacaan isaga oo "kuwo badan khiyaanayn doona" (Matayos 24:4-5). Ecumenism badan ayaa la xidhiidha "faraskii cad" ee Muujintii 6: 1-2 (oo aan ahayn Ciise) iyo dhillo Muujintii 17.

Sida Sakariyas, Rasuul Bawlos usuxuu kaloo baray in midnimada runta ah ee runaysadka aysan dhici doonin ilaa *uu* Ciise soo noqdo ka dib:

¹³ ilaa aynu dhammaanteen ku wada midowno runaysadka iyo aqoonta Wiilka Ilaah, oo aynu samayno ninka kaamilka ah oo si buuxda ugu bislaanaya Masiixa qudhiisa. (Efesos 4:13 , NGB)

Kuwa aaminsan midnimadani waxay timaaddaa ka hor soo laabashada Ciise uada khalad. Dhab ahaantii, markuu Ciise soo noqdo, uada inuu burburiyaa midnimada quruumaha isaga ka gees ah:

^{11:15} Markaasaa mala'igtii toddobaad ayaa ka dhawaajisay, oo waxaa samada laga maqlay codad, iyagoo leh, Boqortooyadii dunidu waxay noqotay boqortooyadii Rabbigeenna iyo Masiixiisa, oo isna boqor buu ahaan doonaa weligiis iyo weligiis. ¹⁶ Markaasaa afar iyo labaatan-kii oday oo Ilaah hortiiisa fadhigay intay sujuudeen ayay dhulka ku taabteen wejigooda iyagoo Ilaah caabudaya ¹⁷ oo waxay ku yidhaahdeen, Rabbiyow Ilaaha Qaadirka ahow, waannu kugu mahad naqaynaa. Adigoo qaadanaya xooggadaa weyn oo bilaabaya boqortooyadaada. ¹⁸ Quruumihii usay buuqeen, oo

haatan waxaa la gaadhay wakhtigii aad aargudi lahaydeen, oo kuwii dhintayna la xukumi lahaa, iyo nebiyada addoommadaada ah, iyo quduusiinta, iyo kuwa magacaaga ka cabsada, yar iyo weynba, si loo abaalgudo. . Waxaa la gaaray waqtigii la baabi'in lahaa kuwa dhulka baabi'in lahaa. (Muujintii 11:15-18 , NGB)

^{19:6} Oo haddana waxaan maqlay wax u eg codkii dad badan oo u eg samqadhii badda ama onkod weyn, oo waxay ku yidhaahdeen, Halleeluya. Boqortooyadii Rabbiga Ilaheenna ah oo Qaadirka ah way bilaabatay; . . . ¹⁹ Markaasaan arkay bahalkii iyo boqorradii dunida oo dhan iyo ciidammadoodii oo isu soo wada ururay inay la diriraan kii fuushanada iyo ciidankiisii. ²⁰ Laakiin bahalkii waa la maxbuusiyey, isaga iyo nebigii beenta ahaa oo cajiibiyada ku sameeyey bahalkii aawadiis, oo ay khiyaameeyeen kuwii axdiga ku caasiyoobay calaamadii bahalka iyo kuwii caabuday sanamkiisa. Labadan iyagoo neolneol ayaa lagu dhex tuuray baddii dabka ahayd oo baaruud ahayd oo ololaysay . ²¹ Oo intii kale oo dhan waxaa lagu dilay seftii kii fuushanada oo afkiisa ka soo baxday, oo haaddii oo dhammuna hilibkoodii bay ku wada dhergeen. . . ^{20:4} Markaasaan arkay carshiyo ay ku fadhiistaan, oo waxaa korkooda la siiyey amar ay wax ku xukumaan. Waxaan arkay nafbii kuwii madaxa looga gooyay inay Ciise u markhaati fureen iyo inay ereyga Ilaah ku waadiyeen, iyo kuwii diiday inay caabudaan bahalkii ama sanamkiisii, oo aan aqbalin calaamadda wejigooda ama gacmahooda; way soo neolaadeen, oo kun sannadood ayay Masiix wax la xukumayeen. (Muujintii 19:6 , 19-21; 20:4, NGB)

U fiirso in Ciise uu ku qasbanaan doono inuu baabi'yo ciidamada adduunka ee isaga ka gees ah. Markaas isaga iyo quduusiinta ayaa xukumi doona. Taasi waa marka ay jiri doonto midnimada saxda ah ee iimaanka.

Nasiib darrose, qaar badan ayaa dhegaysan doona adeegayaal been ah oo usanaag u muuqda, laakiin aan ahayn, sidii Rasuul Bawlos uga digay (2 Korintos 11:14-15). Haddii wax badan ay si dhab ah u fahmi lahaayeen Kitaabka Quduuska ah iyo injiilka Boqortooyada Ilaah wax yar baa la dagaallami lahaa Ciise.

7. Molemo oo aho rutbaa hokholisa

In kasta oo aadanuhu ay jecel yihiin inay u maleeyaan inaan aad u caqli badan nahay, waxaa jira xaddidyo fahamkeenna, haddana Ilaah "fahmkiisu waa mid aan dhanmaad lahayn" (Sabuuradii 147:5).

Taasi waa sababta ay u qaadan doonto faragelinta Ilaah si loo hagaajiyo meerahan.

In kasta oo qaar badan ay aaminsan yihiin Ilaah, inta badan aadanuhu ma rabaan inay u noolaadaan siduu *runtii* faray. U fiirso kulan soo socda:

· *usuxuu ku tusay waxa wanaagsan; Oo bal maxaa Rabbigu ka doonayaa, inaad xaqnimo samayso, oo aad naxariista jeclaatu oo aad si hoosaysa Ilaahaaga ula sootid mooyane? (Miikaah 6:8)*

In si khushuuc leh loola soodo Ilaah maaha wax aadanuhu si dhab ah u rabay inuu sameeyo. Laga soo bilaabo wakhtigii Aadam iyo Xaawa (Bilowgii 3: 1-6), aadanuhu waxay doorteen inay isku halleeyaan nafhooda iyo mudnaanta, oo ka sarreeya kan Ilaah, inkastoo amarradiisa (Baxniintii 20: 3-17).

Kitaabka Maahmaahyadu waxa uu dhigayaa:

Qalbigaaga oo dhan Rabbiga ku aamin, Oo waxgarashadaadana ha isku hallayn. Jidadkaaga oo dhan isaga ku qir, Oo isna waddooyinkaaga wuu toosin doonaa. ⁷Indahaaga caqli ha ku yeelanina; Rabbiga ka cabso oo xumaanta ka fogow. (Maahmaahyadii 3:5-7)

Haddana, dadka badidood si dhab ah uguma kalsoonaan doonaan Ilaahay quluubhooda oo dhan ama ma sugi doonaan inuu isagu foosiyo tallaabooyinkooda. Kuwo badan baa waxay yidhaahdaan waxay samayn doonaan waxa Ilaah doonayo, laakiin ma sameeyaan.

Bani'aadamka waxaa khiyaaneeyey Shaydaanku (Muujiintii 12:9) oo waxay u dhaceen damacyada dunida oo dhan iyo 'kibirka nolosha' (1 Yooxanada 2:16).

Sidaa darteed, qaar badan ayaa la yimid dhaqankooda diineed iyo dawlado cilmaani ah, sababtoo ah waxay u maleynayaan inay ugu aqoon badan yihiin. Si kastaba ha ahaatee, kama ay boobad keeni doonaan (cf. Yereemyaah 10:23).

Taasi waa sababta aadanuhu ugu baahan yahay Boqortooyada Ilaah (cf. Matayos 24:21-22).

Bal u fiirsada barakada

Mid ka mid ah odhaahyada taxanaha ahaa ee sida aadka ah loo garanayey ee Ciise bixiyey waxa ka mid ahaa ammaanba, kuwaas oo uu ku sheegay *wacdigiiisii Buur Saybun*.

Bal u fiirso qaar ka mid ah usuxuu yidhi:

- ³ Waxaa barakaysan kuwa xagga ruuxa ka masaakiin ah, Waayo , boqortooyada jannada iyagaa leh.
- ⁴ Waxaa barakaysan kuwa baroorta, waayo , waa la qalbiqabowjin doonaa.
- ⁵ Waxaa barakaysan kuwa camal qabow, waayo , dhulkay dhaxli doonaan.
- ⁶ Waxaa barakaysan kuwa xaqnimada u gaajaysan oo u harradaysan, waayo, way dhergi doonaan.
- ⁷ Waxaa barakaysan kuwa naxariista leh, waayo , waa loo naxariisan doonaa.
- ⁸ Waxaa barakaysan kuwa qalbigoodu daahirka yahay, Waayo , Ilaah bay arki doonaan.
- ⁹ Waxaa barakaysan kuwa nabadda ka shaqeeyaa, waayo, waxaa loogu yeedhi doonaa wiilashii Ilaah.
- ¹⁰ Waxaa barakaysan kuwa xaqnimada aawadeed loo silciyo, waayo , boqortooyada jannada iyagaa leh. (Matayos 5:3-10)

Waxay ku jirtaa Boqortooyada Ilaah (cf. Markos 4:30-31), oo inta badan loogu yeero Boqortooyada jannada ee Matayos (cf. Matayos 13:31), halkaasoo ballanahan barakaysan lagu oofin doono. Waxay ku jirtaa Boqortooyada Ilaah markii ballanku u oofi doono kuwa camalka qabow inay dhulka dhaxli doonaan, kuwa daahirka ahna ay arki doonaan Ilaah. Sugi wararka wanaagsan ee barakooyinka ku jira Boqortooyada Ilaah!

Dariiqooyinka Ilaahay baa boosan

Runtu waxa ay tahay in Ilaah yahay jacayl (1 Yooxanada 4: 8,16) Ilaahna ma aha naxriistiisa. Shareiyada Ilaah waxay muujinayaan jacaylka Ilaah iyo deriskeenna (Markos 12:29-31; Yacquub 2:8-11). Jidadka dunidu waa aanaanimimo oo waxay ku dhanmaadaan dhimasho (Rooma 8:6).

U fiirso in Baybalku uu tusayo Masiixiyiinta dhabta ah inay dhawraan amarrada:

¹ Ku alla kii rumaysta inuu Ciise yahay Masiixa, Ilaah buu ka dhashay; ² Taas ayaynu ku garanaynaa inaynu carruurta Ilaah jecel nahay, goortaynu Ilaah jecel nahay oo aynu qaynuunnadiisa xajinno. ³ Waayo, kanu waa jacaylka Ilaah, kaasoo ah inaynu qaynuunnadiisa xajinno. Iyo amarradiisa

cusla . (1 Yooxanada 5:1-3)

Dhanmaan amarrada Ilaah waa xaqnimo (Sabuurradii 119:172). Jidadkiisu waa daahir (1 Tiitos 1:15). Nasiib darrose, qaar badan ayaa aqbalay noocyada kala duwan ee "sharei-darrada" mana garanayaan in Ciise uusan u iman inuu baabi'yo shareiga ama nebiyada, laakiin inuu fuliyo iyaga (Matayos 5: 17), isagoo sharraxaya maacnaha dhabta ah oo ka balaadhinaya wax ka badan kuwa badan. fikirka (tusale Matayos

5:21-23). Ciise wuxuu baray in “ ku alla kii yeela oo bara, waxaa loogu yeedhi doonaa kan weyn boqortooyadii jannada” (Matayos 5:19)

Baybalku waxa uu barayaa in rumaysadka aan shuqullada lahayn uu meyl yahay (Yacquub 2:17). Kuwo badan ayaa sheegandaya inay raacaan Ciise, laakiin run ahaantii ma rumaysan doonaan waxbaristiisa (Matayos 7:21-23) umana dayan doonaan isaga sida ay tahay (cf. 1 Korintos 11:1). "Dembiga waa xadgudubka sharciga" (1 Yooxanada 3:4, KJV) oo dhammaan way wada dembaabeen (Rooma 3:23). Si kastaba ha ahaatee, Baybalku wuxuu muujinayaa in naxariistu ay ku guulaysan doonto xukunka (Yacquub 2:13) sida Ilaah runtii dadka oo dhan u qorsheeyey (cf. Luukos 3:6).

Xalka aadamuhu, dariiqooyinka Eebbe ka sokow, ma shaqayn doonaan. Boqortooyada kun-sannadda, Ciise wuxuu ku xukumi doonaa "ul bir ah" (Muujintii 19:15), oo usanaag baa ka adkaan doona sida dadku ugu noolaan doonaan jidka Ilaah. Dhammaan dhibaatooyinka adduunka way jiraan sababtoo ah bulshooyinka adduunka waxay diidaan inay addeecaan Ilaah iyo sharcigiisa . Gaariikhdu waxay muujinaysaa in aadamuhu aanu awood u lahayn inuu xaliyo dhibaatooyinka bulshada:

⁶Waayo , in jidhka laga fikiraa waa dhimasho, laakiin ruuxa ka fikira waa nolol iyo nabad. ⁷ Maxaa yeelay, jidhka kaftantu waa cadownimo. Waayo, ma hoos imanayso sharciga Ilaah, mana hoos iman karto. ⁸ Haddaba kuwa jidhka ku dhex jiraa kana farxin karaan Ilaah. (Rooma 8: 6-8)

Masiixiyiintu waa inay diiradda saaraan ruuxa, oo waxaa la siiyaa Ruuxa Ilaah inay sidaas sameeyaan wakhbigan (Rooma 8:9), inkasta oo ay jiraan itaaldarrooyinkayada gaarka ah:

²⁶ Waayo, walaalayaalows, waxaad aragtaan yeedhistiinnii inaan loogu yeedhin kuwo badan oo xagga jidhka xigmadda ku leh, ama kuwo xoogga badan, ama kuwo badan oo gobta ah. ²⁷ Laakiin Ilaah usuxuu doortay waxyaalaha naacasnimada ah ee dunida inuu ceebeeyo kuwo xigmadda leh; oo Ilaah usuxuu doortay waxyaalaha itaalka daran inuu ceebeeyo waxyaalaha waaweyn; ²⁸ Oo waxyaalaha dunida ugu hooseeya iyo waxyaalaha la quudhsado, Ilaah baa doortay iyo waxyaalaha aan jirinba inay baabbi'yaan waxyaalaha jira. ²⁹ si aan ninna ugu faanin hortiiisa. ³⁰ Laakiin isagaad ku jirtaan Ciise Masiix kan inoo noqday xigmadda xagga Ilaah, iyo xaqnimada, iyo quduusnanta, iyo madaxfurashada, ³¹ in sida qoran, Kii faanaa, Rabbiga ha ku faano. (1 Korintós 1:26-31)

Masiixiyiintu waa inay ku faanaan qorshaha Ilaah! Hadda waxaynu ku soconnaa rumaysad (2 Korintós 5:7), annagoo kor ku eegayna (Kolosay 3:2) rumaysad (Cibraaniyada 11:6). Waxaan ku barakoobi doonnaa xajinta amarrada Ilaah (Muujiintii 22:14).

Waa maxay sababta Injiilka Boqortooyada Ilaah?

Protestants waxay u muuqdaan inay dareemaan in mar ay aqbaleen Ciise inuu yahay badbaadiye, inay raadiyeen Boqortooyada Ilaah. Catholics waxay aaminsan yihiin kuwo la baabtiisay, xitaa sida dhallaanka, waxay galeen kaniisaddooda sida boqortooyada. Catholics iyo Orthodox bari waxay u muuqdaan inay u maleynayaan in iyada oo loo marayo karaamada, ism, ay raadinayaan boqortooyada Ilaah. Halka Masiixiyiintu tahay in la baabtiiso, Greco-Roman-Protestants waxay u muuqdaan inay eegaan adduunka si ay u xalliyaan dhibaatooyinka aadanaha. Waxay u janjeeraan inay diiradda saaraan dhulka (cf. Rooma 8:6-8).

Marka hore doonista Boqortooyada Ilaah (Matayos 6:33) waa inay u ahaato hadaf nolosha Masiixiyiinta ah. Hadaafka, ma aha in la eego adduunka xalalka, laakiin in la eego Ilaah iyo jidaalkiisa. Warka wanaagsan ee Boqortooyada Ilaah ayaa nolosheena beddela.

Baybalku usuxuu sheegayaa in Masiixiyiintu ay la xukumi doonaan Ciise, laakiin ma ogtahay in taasi macnaheedu tahay in Masiixiyiinta dhabta ah ay si dhab ah u xukumi doonaan magaalooyinka? Ciise baray:

¹² Nin madaxda ah ayaa dal fog tegey inuu boqortooyo soo helo oo soo noqdo. ¹³ Markaasuu usuxuu u yeedhay toban addoonmadiisii ka mid ahaa, oo u dhiibay toban mina, oo ku yidhi, Ku baayacmushtareeya ilaa aan imaado. ¹⁴ Laakiinse dadkii magaaladiisii ayaa nebaaday, oo ergo bay u direen, iyagoo leh, dooni mayno ninkan inuu boqor noo ahaado.

¹⁵ Oo waxay noqotay markuu soo noqday oo uu alaabtii qaaday

Boqortooyadii, dabadeed usuxuu ku amray addoonmadii uu lacagta u dhiibay in loo yeedho, si uu u ogaado nin kasta intuu ka faa'iiday baayacmushtarka. ¹⁶ Kii hore ayaa yimid isagoo leh, Macallimow, minahaagii waxaa laga faa'iiday toban mina. ¹⁷ Oo isna usuxuu ku yidhi, Si wanaagsan baad yeeshay, addoon yahow wanaagsan; Wax yar ayaaad aamin ku ahaydeen, haddaba toban magaalo u sarree. ¹⁸ Markaasaa kii labaad yimid isagoo leh, Macallimow, minahaagii waxaa laga faa'iiday shan mina. ¹⁹ Oo isna usuxuu ku yidhi, Adiguna shan magaalo u sarree. (Luukos 19:12-19)

Ka aamin waxa yar oo ad hadda haysato. Masiixiyiintu waxay heli doonaan fursad ay ku

xukumaan magaalocoyinka dhabta ah, boqortooyo dhab ah. Ciise wuxuu kaloo yidhi, "Abaalkaygu wuu ila jiraa inaan mid kasta u bixiyo sida shuqulkiisu yahay" (Muujintii 22:12). Ilaah wuxuu leeyahay qorshe (Ayuub 14:15) iyo meel (Yooxanaa 14:2) kuwa si dhab ah isaga uga jawaabi doona (Yooxanaa 6:44; Muujintii 17:14). Boqortooyada Ilaahay waa dhab oo waxaad noqon kartaa qayb ka mid ah!

Bilowsii 2016, joornaalka *Sayniska* wuxuu lahaa maqaal cinwaan looga dhigay "Awoodda dadka" oo tilmaamaysa in sirdoonka maamul ah iyo isku-ururinta ay xalin karaan "dhibaatooyinka sharka leh" ee soo food saaray aadanaha. Haddana, maqaalku wuu fahmi waayay xumaantu waxay tahay, iska daa sidii loo xalin lahaa.

Iskaashi, marka laga reebo raacitaanka hababka runta ah ee Ilaah, waa sidii loo fashilin lahaa qarniga 21st^{sidii} ay dib ugu noqon jirtay daadadkii weynaa ka dib markii aadanuhu iska kaashadeen dhisitaanka munaaraddii Baabel (Bilowsii 11: 1-9).

Dhibaatooyinka adduunka ka jira, meelaha sida Bariga Dhexe (in kasta oo la filayo faa'iidooyinka ku meel gaarka ah, tusaale ahaan Daniel 9:27a; 1 Tesaloniika 5:3), ma xallin doono bini'aadamka - waxaan u baahanahay nabadda Boqortooyada Ilaah (Rooma 14: 17).

Dhibaatooyinka argagixisanimada caalamiga ah, in kasta oo la filayo in la helo, ma xallin doono (cf. Yexesqeel 21:12) kuwa lagu khiyaaneeyey ee Qaramada Midoobay (cf. Muujintii 12:9) – waxaan u baahanahay farxad iyo raaxada Boqortooyada Ilaah.

Dhibaatooyinka deegaanka laguma xallin doono iskaashi caalami ah, sida quruumaha dunidu ay gacan ka geysan doonaan burburinta dhulka (Muujintii 11:18), laakiin waxaa xallin doona Boqortooyada Ilaah.

Arrimaha ku saabsan sinada, ilmo iska soo rididda, iyo iibinta xubnaha jidhka bini'aadamka ma xallin doono USA (cf. Muujintii 18:13), laakiin waxaa lagu xallin doonaa Boqortooyada Ilaah.

Deynta baaxadda leh ee USA, UK, iyo quruumo kale oo badan ay haystaan laguma xallin doono dillaaliinta caalamiga ah, laakiin ugu dambeyntii (burburkii Xabaquuq 2:6-8) ee Boqortooyada Ilaah.

Jaahilnimada iyo xumaanta ma xallin doonto Qaramada Midoobay - waxaynu u baahanahay Boqortooyada Ilaahay. Iska hor imaadka diineed run dhaantii laguma xalin doono dhaq-dhaqaaq diimeed-diimeed kasta oo ku heshiisa badbaadada marka laga reebo Ciise ranta ah ee Kibaabka Quduuska ah. Dembigu waa dhibka adduunka ka jira, taas aawadeed, waxaan u baahanahay allabarigii Ciise iyo soo laabashadiisa Boqortooyada Ilaah. Sayniska caafimaadka casriga ahi ma hayo dhammaan jawaabaha caafimaadka bini'aadamka - waxaan u baahanahay Boqortooyada Ilaah.

Arrimaha gaajada lagu xallin maayo noolaha hidda-sidaha wax laga beddelay kuwaas oo qaybo ka mid ah adduunka gelinaya khatarta macaluul sababta oo ah wax-soo-saarka dalagga oo dhici kara - waxaan u baahanahay Boqortooyada Ilaah.

Saboolnimada baaxadda leh ee ka jirta qaybo ka mid ah Afrika, Aasiya, iyo meelo kale, iyadoo laga faa'iidayshanayo wakhtiga ugu dambeeya 'Baabuloon' (cf. Muujintii 18:1-19), ma xallin doonto dhibaatabada faqriga-waxaan u baahanahay Boqortooyada Ilaah. Fikradda ah, Ciise ka sakow, bini-aadmigu wuxuu keeni karaa utopia 'xiligan sharka leh' waa injiil been ah (Galatiya 1:3-10).

Marxaladda kun-sano ee Boqortooyada Ilaahay waa boqortooyo dhab ah oo lagu dhisi doono dhulka. Waxay

ku salaysnaan doontaa shuruucda jacaylka ee Eebbe iyo Ilaaha jecel ee hoggaamiye. Quduusiinta waxay masiix la talin doonaan kun sano (Muujintii 5:10; 20:4-6). Boqortooyadan waxaa ku jiri doona kuwa run ahaantii ku jira Kaniisadda Ilaah, laakiin Qorniinku ma sheegayo in Boqortooyada Ilaah dhab ahaantii tahay Kaniisadda (Katooliga ama haddii kale). Kaniisadda Rooma waxay ka soo horjeesatay waxbarista kun-sannadii, ka dibna waxay si xoog leh uga soo horjeeda farriinta injiilka ee Baybalka marka aynu ku sii dhowaanno dhammaadka. Tani waxay u badan tahay inay heli doonto daboolid warbaahineed oo muhiim ah taasoo caawin karta buuxinta Matayos 24:14.

Tukupay phasiipin Diospa Reinonqa kanqa 'Diosmanta hanaq pachamanta uraykanuq Mosoq Jerusalén' (Apocalipsis 21:2). Manañam mana chanin ruwaykunaga kanqañachu, manañam llakikuyqa kanqañachu, manañam wañuyñachu kanqa.

Diospa Reinonmanta allin willakuykunata predicay entiendeypas ancha importanten Bibliapi. Ñauspa Rimanakuspi qillqaqkunam chaymanta yachachirqaku. Jesus, Pablo, Juan ima chaymanta yachachirkakuna. Mosoq Testamentomanta hawapi kausaq aswan ñauspaq 'cristiano' sermonni chaymanta yachachirqan. Iskay kaq siglo qallariypin Policarpo hinallataq Melito hina cristiano umalliikuna chaymanta yachachirqanku. Ñoqayku Diospa Iglesia Continua nisqapi kunanni yachachiyku. Yugarisun Diospa Reinonmanta ñauspaq kaq yachachikuy kasqanmanta, chaymantan Biblia rikuchin Jesuspa predicasqan (Mar. 1:13). Chaymantapas kausarimpusqanku qhepaman willasqanni kargan (Hech. 1:3) —chaytan cristianokuna ñauspaqta maskhananku (Mateo 1:13). 6:33 nisqanman hina.

Evangelioqa manan Jesuspa kausayninmanta wañuyninmantawanllachu. Jesuspa qatikuyñinkunapivan yachachisqanku evangelionanta

astawanqa rimaymi Diospa gobiernon
chayamunamanta. Reinomanta allin
willakuykunapiqa Cristowan qespikuymi kashan.
ichaga runakunag gobiernonkunag tukukuyninmanta
yachachiyas (Apocalipsis 11:15).

Yuyariy, Jesusqa yachachirqanmi p'uchukay mana
chayamunamanta, Diospa gobiernomanta allin
willakuykunata kay pachaman willasqa kanankama,
Iliw suyukunaman testigo kananpaq (Mateo 24:14).
Hinaspapas chay predicayqa kunanmi pasashan.

Allin willakuyqa kaymi: Diospa Reinonmi runakunapa
sasachakuyininkunata allichanga. Chaywanpas yaqa
llapankun MANAM yanapayta munankuchu, nitag
uyariyta munankuchu, nitaymi munankuchu chiqap
kasqanta creeyta. Diospa Reinonqa wiñaypaqmi (
Mateo 6:13), 'kay pachataq chinkapushan' (1 Corintios
7:31).

Diospa Reinomanta cheqag evangeliota willakuyqa,
Diospa Iglesia Continua nisqapi kaqkunam anchatapuni
qhawarinchis. Kallpanchakunchikmi Bibliapa tukuy
yachachisqankunata yachachinapaq (Mateo 28:19-20),
Diospa Gobiernomantapas (Mateo 24:14). Chay
gobiernota suyashaspanchismni Diospa ñanninkunata
yachaspa qatikunanchis, cheqag kaqpi ñiyta munag
runakunatapas sonqochananchis.

¿Manachu yanapanayki Diospa hamuy Reinomanta
allin willakuykunata willanapaq? ¿Greenkichu Diospa
Reinomanta allin willakuykunata?

Doonda in lagu caawiyoo soo celinta

Leedahay dawlad leh *Doonda in lagu caawiyoo soo celinta* e fumanaha ho: 1036 W. Grand Avenue, Grover Beach, Kalifornië, 93433 USA; paetukutuku www.ccoog.org.

Doonda in lagu caawiyoo soo celinta (CCOG) Webwerwe

CCOG.ASIA Sebaka sena se shebame le Asia.

CCOG.IN E hangai ana tenei pae ki te hunga o Te indian heritage.

CCOG.EU Hierdie webwerf is gerig op Europa.

CCOG.NZ Sebaka sena se lebisitsoe New Zealand le ba bang ba nang le semelo sa batho ba Britshani.

CCOG.ORG Koinei te paetukutuku matua o te *Doonda in lagu caawiyoo soo celinta*. Dit dien mense op alle vastelande. Dit bevat artikels, skakels en video's.

CCOGCANADA.CA Sebaka sena se ebselitsoe batho ba Canada.

CCOGAfrica.ORG E pa ana tenei ki Nga Tangata O Ausherika.

CDLIDD.ES La Continuación de la Iglesia de Dios. Dit is die Spaanse taalwebwerf vir die *Doonda in lagu caawiyoo soo celinta*.

PNIND.PH Patuloy na Iglesia ng Diyos. Ena ke sebaka sa marang-rang sa Philippines *Doonda in lagu caawiyoo soo celinta*. He mohiohio i roto i te reo ingarihi me Te Tagalog.

Nuus- en geskiedeniswebwerwe

COGWRITER.COM Sebaka sena sa marang-rang ke sesebelisoa se sehlo sa phatlalatsa 'me se na le litaba, lithuto, lingeliloeng tsa nalane, livideo le lintlha tsa bopropheta.

CHURCHISTORYBOOK.COM He paetukutuku ngawari tenei ki te mahara ki nga tshinga me nga korero mo te histori o te hahi.

BIBLENEWSPROPHECY.NET Dit is 'n aanlyn radiowebwerf wat nuus en Bybelse onderwerpe dek.

Likantale tsa Video tsa YouTube le BiChube bakeng sa Lithero le Lipuisano

BibleNewsProphecy hongere. CCOG preek video's.

CCOGAfrica hongere. Melaetsa ea CCOG ka lipuo tsa Afrika.

CCOG Animations hongere ki te uhakaako i nga ahuatanga O nga Uhakapono Karaitiana.

CCOGSermones hongere het boodskappe in die Spaanse taal.

ContinuingCOG hongere. Lithero tsa video tsa CCOG.

Ko te whakaahua e whakaatu ana i raro ake nei etahi o nga pereki e toe ana (me etahi taapiri i muri mai) o te whare i Hiruharama i etahi wa e mohiotia ana ko te Cenacle, engari he pai ake te korero ko te Hahi A te Atua i runga i Te Maunga O Te Hauauru o Hiruharama (e kii nei Ko Mt. Hiona):

Daar word geslo dat dit die plek was van miskien die vroegste werklike Christelike kerkgebou. 'n Gebou waarin Jesus se 'evangelie van die Koninkryk van God' verkondig sou word. Dit was 'n gebou in Jerusalem wat onderrig gegee het magaaladao ouxuxu dadka ku waadiyey.

Ka lebaka lena le rona re leboha Molimo re sa phetse, hobane ... hna, barab'eso, le bile balateli ba liphutheho tsa Molimo tse Judea e leng ho Kreste Jesu. (1 BaThesalonika 2:13-14)

Lo lwele ka tlhacafalo tumele e e abetsweng baitshepi gangwe fela. (Juda 3)

A re ho bona (Jesu): "E ka khona ke bolelle metsa e meng 'muso oa Molimo, hobane ke rometswe hona." (Luka 4:43)

Le npe le batle mmuso wa Modimo, nme ntlo tseo tschle le tla di ekeletsuwa. Se tsabe, mohlatsoana, hobane ho khahliloa ke tsa'a hna ho le fa 'muso. (Luka 12:31-32)

Mme Evangeli ena ya mmuso e tla bolelwa lefatsheng lohle, e be bopaki ho ditshaba tschle; (Matheu 24:14)